

Jaarrapportage 2017

Voorwoord

Deze jaarrekening blikt terug op 2017, het derde WerkSaam jaar.

In het eerste jaar werkten we hard aan het opbouwen en inrichten van de organisatie. Een fusie van maar liefst acht partijen. In het tweede jaar verbeterden we onze werkprocessen verder. In het derde jaar wilden we oogsten. En dat is gelukt.

WerkSaam is er in geslaagd om in de loop van 2017 het aantal uitkeringsgerechtigden omlaag te brengen. Natuurlijk heeft de sterke groei van de economie ons hierbij geholpen. Maar de uitstekende samenwerking met het UWV in het WerkgeversServicepunt is de succesfactor. Evenals een stevige verbinding met onze zeven gemeenten. Een stevige verbinding met regionale scholen en zorginstellingen. En last but not least uitstekende contacten met onze regionale werkgevers.

Maar al deze goede verbindingen zijn alleen maar van waarde, als we onze cliënten heel goed kennen. We weten wat hun kwaliteiten zijn en met welke eventuele beperkingen rekening gehouden moet worden. We geven aandacht en leveren zo zoveel mogelijk maatwerk.

De uitstroom naar werk ligt ook in 2017 bij WerkSaam hoger dan het landelijk gemiddelde. De bedrijfsresultaten over 2017 zijn wederom positief. En dat is iets om trots op te zijn.

Als het nodig is, zijn we streng. Het is immers ook een taak van WerkSaam om fraude op te sporen en te handhaven als cliënten niet meewerken.

WerkSaam heeft een aantal leer-werkbedrijven, waar primair de medewerkers met een Wsw-indicatie werken. Daarnaast vormen de leer-werkbedrijven een onderdeel van het re-integratietraject voor uitkeringsgerechtigden en bieden zij werkgelegenheid aan de mensen met indicatie Beschut Werk.

De rijksvergoeding per Wsw-medewerker neemt jaarlijks af, en dat betekent dat het steeds moeilijker wordt om een positief resultaat te behalen. Naar de toekomst toe is dit zeker een zorgpunt. Het vraagt aan onze kant om voortdurend schakelen, commercieel denken en tijdig opdrachten binnenhalen om voldoende werkgelegenheid te behouden voor alle medewerkers. Ook betekent het mogelijk voor onze opdrachtgevers in de

toekomst een hogere bijdrage.

De discussie over verdringing heeft in 2017 veel stof doen opwaaien en vragen opgeroepen bij de politiek. WerkSaam heeft daar naar geluisterd en het initiatief genomen om een 'Verdringingscommissie' in het leven te roepen. Deze commissie biedt de mogelijkheid om twijfelgevallen te melden, waarna toetsing plaatsvindt op verdringing. Zo blijven we scherp en zorgen we er met elkaar voor dat oneerlijke concurrentie geen kans krijgt.

Terugkijkend op 2017 zien we dat ons totale bestand met zo'n 3% daalde, terwijl het Centraal Plan Bureau een stijging van 2 tot 4% voorspelde. Maar dat betekent niet dat we nu achterover kunnen gaan leunen. Er zijn nog heel veel mensen die langs de zijlijn staan. Er is nog veel werk aan de winkel.

We gaan door op de ingeslagen weg en houden vast aan onze visie: WerkSaam gelooft erin dat werken loont en gaat ervoor dat iedereen meedoet. Dat is immers waar de Participatiewet voor staat!

D. te Grotenhuis,
voorzitter dagelijks bestuur

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
Inhoudsopgave	3
Jaarverslag	
Samenvatting	6
Inleiding.....	9
Leeswijzer	11
Programma's	12
Re-integratie.....	12
Inleiding	12
Wat hebben we bereikt?	12
Wat heeft het gekost?	18
Inkomen	19
Inleiding	19
Wat hebben we bereikt?	19
Wat heeft het gekost?	23
Bedrijfsvoering.....	26
Inleiding	26
Wat hebben we bereikt?	26
Wat heeft het gekost?	28
Plus, extra en overige taken	30
Wat hebben we bereikt?	30
Wat heeft het gekost?	32
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	35
Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	36
Kengetallen BBV.....	39
Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	40
Paragraaf financiering	41
Paragraaf verbonden partijen.....	43
Paragraaf bedrijfsvoering.....	44
Ondernemingsraad	45

Hoor- en Adviescommissie en Geschillencommissie Bezwaarschriften	46
Vertrouwenspersonen	47
Cliëntenraad	48
Klachten en incidenten	49
Jaarrekening	51
Balans per 31 december 2017	51
Overzicht van baten en lasten	53
Grondslagen voor waardering en resultaat bepaling	56
Toelichting op de balans	58
Toelichting op de baten en lasten	64
Analyse begrotingsrechtmatigheid	65
Specifieke WerkSaam onderwerpen	65
Incidentele baten en lasten	68
Wet normering bezoldiging topinkomens publieke en semipublieke sector (WNT)	68
Verantwoordingsinformatie Sisa 2017	71
Controleverklaring van de onafhankelijk accountant	74
Vaststelling algemeen bestuur	78
Bijlagen	79
Overzicht van investeringen	79
Verloopoverzicht materiële vaste activa met economisch nut	79
Overzicht mutaties reserves per programma	80
Organigram	81
Lijst van Afkortingen	82
Overzicht per gemeente	83
Cliënten	85
Verloopoverzicht cliënten-debiteuren	89
Overzicht Wsw arbeidsplaatsen ultimo boekjaar	90

LEGENDA

AB = Algemene Bijstand (Participatiewet)

Bbz = Besluit bijstandverlening zelfstandigen

IOAW = Inkomensvoorziening Ouders en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers

IOAZ = Inkomensvoorziening Ouders en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen

Samenvatting

In deze samenvatting staan de doelen die WerkSaam voor 2017 gesteld had in groene letters als we ons doel hebben gehaald, oranje als het doel bijna is behaald en rood als het doel niet is behaald.

	Doel	Realisatie
Cliënten Inkomen	<p>Beperken instroom: Realiseren van preventiequote van 20% voor uitkeringsgerechtigden vanaf 27 jaar.</p> <p>Realiseren van preventiequote van 30% voor uitkeringsgerechtigden jonger dan 27 jaar.</p> <p>Handhaving: fraude tegen gaan.</p> <p>Regionaal de teveel verstrekte of ten onrechte verstrekte uitkeringen terugvorderen of verhalen.</p>	<p>De preventiequote van uitkeringsgerechtigden vanaf 27 jaar is in 2017 33%.</p> <p>De preventiequote van jongeren onder de 27 jaar kwam in 2017 op 26,4%.</p> <p>In 2017 zijn 1.364 uitkeringen beëindigd; 4,5% vanwege fraude.</p> <p>WerkSaam heeft een zeer succesvolle incassoquote ten opzichte van het landelijk gemiddelde.</p>
Re-integratie	<p>95% van de cliënten beschikt over een re-integratieplan.</p> <p>95% van de cliënten is ingedeeld op de participatieladder en de doelladder.</p>	<p>In 2017 had 65% van de cliënten een re-integratieplan.</p> <p>In totaal is 97,5% van de cliënten ingedeeld op de participatieladder. 91,5% ingedeeld op de doelladder.</p>
Werk(gevers) Cliënten aan het werk	<p>640 plaatsingen op werk, waarvan 85 personen uit het doelgroepregister.</p> <p>31 plaatsingen op werk van mensen die niet het wettelijk minimum loon kunnen verdienen.</p> <p>Realiseren 21 fte beschut werk plekken.</p> <p>Stimuleren zelfstandig ondernemerschap: 10% meer dan</p>	<p>WerkSaam heeft 662 mensen aan betaald werk geholpen, waarvan 85 kandidaten uit het doelgroepregister.</p> <p>Voor 168 personen is loonkostensubsidie verstrekt.</p> <p>WerkSaam heeft 20,8 fte beschut werk gerealiseerd.</p> <p>32 personen hadden geen uitkering meer nodig omdat zij een</p>

Opdrachten	<p>2016 (25 cliënten in 2016).</p> <p>Meer inzetten op de combinatie werken en leren om mensen klaar te stomen voor de arbeidsmarkt: 80 trajecten arbeidsgroei en 50 trajecten arbeidsfit.</p> <p>Realiseren van een minimale toegevoegde waarde commerciële activiteiten van € 6.128.160</p>	<p>eigen bedrijf zijn gestart.</p> <p>WerkSaam realiseerde in totaal 91 trajecten arbeidsgroei en 112 trajecten arbeidsfit.</p> <p>De leer-werkbedrijven van WerkSaam hebben opdrachten uitgevoerd voor gemeenten en bedrijven en de toegevoegde waarde gerealiseerd.</p>
Financiën	<p>Beperken uitkeringslasten met 2%.</p>	<p>Ondanks de daling van het aantal cliënten stegen de uitkeringslasten met 3,4%. De Westfrieze gemeenten hoeven een lagere BUIG-bijdrage te betalen dan begroot.</p>
Organisatie	<p>Efficiëntere organisatie</p> <p>Ziekteverzuim: maximaal 10,6% Wsw-medewerkers en 4% personeel algemeen.</p>	<p>Diverse processen zijn in 2017 eenvoudiger en efficiënter gemaakt.</p> <p>Het ziekteverzuim onder Wsw-medewerkers in 2017 was 10,4%. Het ziekteverzuim onder het overige personeel was 4,3%.</p>
Extra taken van individuele gemeenten	<p>Plus- en extra taken uitvoeren voor gemeenten.</p>	<p>Een aantal gemeenten heeft naast de basisopdracht van WerkSaam een aantal andere taken bij WerkSaam belegd. Die taken zijn in 2017 uitgevoerd.</p>

Samenvatting van de financiën

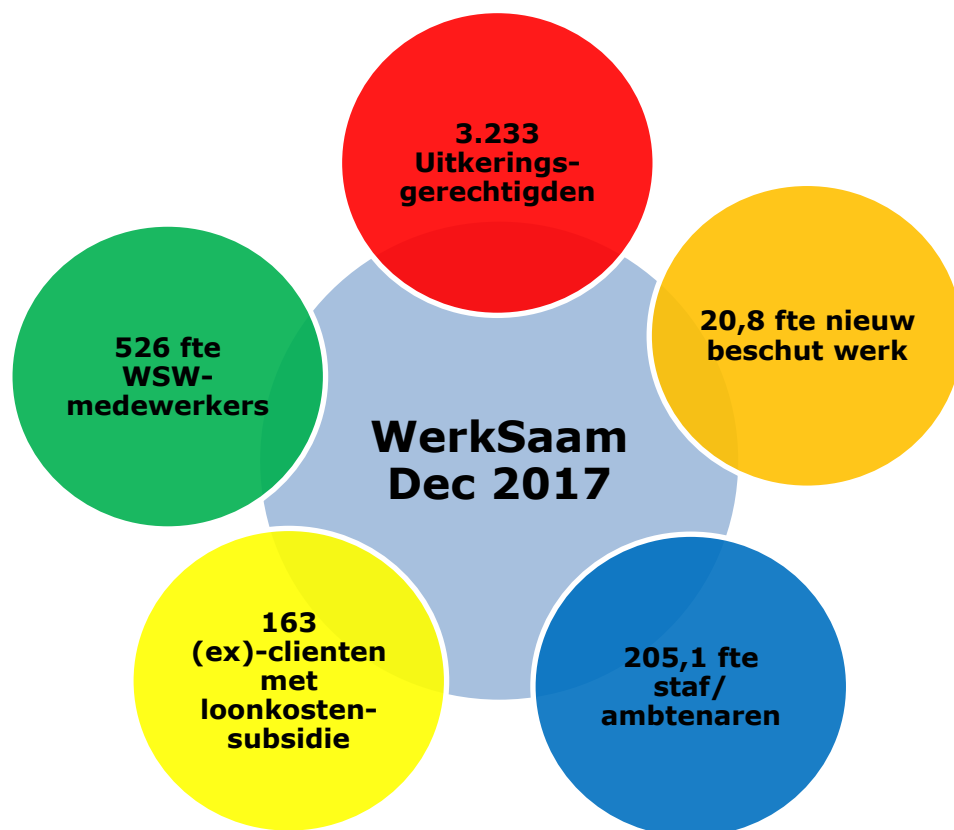
WerkSaam is in 2017 binnen de begroting gebleven. Met de gemeenten worden de werkelijke kosten van de programma's re-integratie, inkomen en de plustaken afgerekend. Hierdoor zijn de baten op deze programma's gelijk aan de lasten. In 2017 is een positief resultaat behaald van € 34.000. Dit bestaat uit een saldo van het programma Bedrijfsvoering ad € 335.000 negatief, de vrijval van de bestemmingsreserves ad € 229.000 en de incidentele baten ad € 140.000. De

bestemmingsreserve ter vermindering van de gemeentelijke bijdrage hoeft in 2017 niet te worden aangewend. Aan het bestuur wordt bij vaststelling van de jaarrekening een voorstel gedaan voor resultaatbestemming.

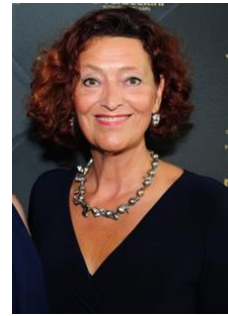
Hoewel WerkSaam binnen de begroting is gebleven, is de rijksbijdrage BUIG onvoldoende om de uitkeringslasten volledig uit te kunnen dekken. Dit is een landelijk beeld, 60% van de Nederlandse gemeenten maakt voor 2017 aanspraak op de vangnetregeling voor het bijstandsbudget. Het aantal gemeenten en het bedrag dat de gemeenten aanvragen stijgt aanzienlijk. Onderzoek toont aan dat de rijksbijdrage BUIG aantoonbaar te laag is.

Aantallen per 31 december 2017:

Inleiding

Inleiding

Graag blik ik met u terug op 2017. Het jaar waarin we voor het eerst sinds het bestaan van WerkSaam een daling zien in het aantal uitkeringsgerechtigden. Het economisch tij helpt ons bij ons doel: zo veel mogelijk mensen naar werk begeleiden en aan het werk houden.

Complexe organisatie

WerkSaam is een bijzonder bedrijf: wij zijn een uitvoeringsorganisatie voor de zeven Westfriese gemeenten. En wij bieden namens de zeven gemeenten werkgelegenheid voor de inwoners met een Wsw-indicatie of indicatie Beschut Werk.

Om die werkgelegenheid in stand te houden, werken wij voortdurend aan de bedrijfsvoering van onze leer-werkbedrijven en zorgen we voor voldoende opdrachten. Ook zoeken we continu naar nieuwe mogelijkheden om meer diversiteit te krijgen in het werkaanbod. Een goed commercieel inzicht is hierbij een vereiste. WerkSaam moet tenslotte concurreren met de markt.

Dat maakt ons ook een complexe organisatie, enerzijds gericht op de uitvoering van sociale zekerheidswetten, anderzijds gericht op commerciële activiteiten. Commercieel met een groot sociaal hart. Rode draad daarbij is het scheppen, behouden en uitbreiden van werkgelegenheid voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dat is ook nodig, want we zien nu al, dat de problematiek waarmee cliënten te maken hebben, de re-integratiemogelijkheden niet makkelijk maakt. Een goede begeleiding in het traject naar werk is een randvoorwaarde.

Het is een uitdaging om binnen dit spanningsveld te opereren en voor optimaal resultaat te gaan. Dit spanningsveld krijgt de komende jaren een extra dimensie met de plannen van het nieuwe kabinet. In deze plannen neemt het sociaal domein een belangrijke plaats in. Welke veranderingen dit met zich meebrengt weten we nog niet, wel dat het WerkSaam zal raken.

Daling bestand, stijging uitkeringslasten

De daling van het cliëntenbestand in 2017 resulteerde nog niet in een vermindering van de uitkeringslasten. Dit heeft alles te maken met de groei van het bestand in de eerste

helft van het jaar en met een toegenomen inzet van loonkostensubsidie. Verderop in deze jaarrekening leest u daar meer over.

Terugdringen instroom

Ook in 2017 zien we, net als in voorgaande jaren, dat de instroom van cliënten voornamelijk veroorzaakt wordt door vergunninghouders en door mensen voor wie de WW-termijn verlopen is. Niet alleen zijn we streng aan de poort, maar ook zijn we proactief om instroom te beperken. Zo startten we samen met het UWV een pilot om WW'ers al een half jaar voor het einde van hun WW-uitkering gezamenlijk intensief te begeleiden. Ten aanzien van vluchtelingen loopt een pilot om de re-integratiebegeleiding al te starten, terwijl ze nog in het Asielzoekerscentrum verblijven.

We doen het samen

Een inleiding is te kort om alle belangrijke zaken en resultaten te memoreren, daarvoor verwijs ik naar de verdere inhoud van de jaarrapportage.

Dankzij een steeds betere samenwerking met alle partijen in het veld zoals gemeenten, RPA, onderwijs, zorg, Taalhuis WF, UWV, werkgevers- en werknemersorganisaties hebben we al veel bereikt.

Dank

Als laatste wil ik nog een dankwoord uitspreken naar alle medewerkers van WerkSaam voor hun inzet en bijdrage. Dit dankwoord geldt ook voor onze Ondernemingsraad, de Cliëntenraad, de vertrouwenspersonen, ons dagelijks en algemeen bestuur. Samen vormen we WerkSaam Westfriesland: een Gemeenschappelijke regeling voor de uitvoering van een gemeenschappelijk belang: meedoen! Want meedoen telt!

Marjolijn Dölle

Leeswijzer

De volgende hoofdstukken gaan in op de diverse programma's. Dit zijn: Re-integratie, Inkomen, Bedrijfsvoering en Plus, extra en overige taken.

Drie vragen staan hierbij steeds centraal:

- Wat hebben wij gedaan?
- Wat hebben wij bereikt?
- Wat heeft het gekost?

Ook gaan wij in op verschillen met de Begroting en Najaarsnota 2017.

Dan volgt een aantal verplichte onderdelen conform het besluit Begroting en Verantwoording:

de algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien, de paragrafen weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen, financiering, verbonden partijen en bedrijfsvoering. Met als afsluiting de cijfermatige jaarrekening 2017.

Tot slot zijn er de bijlagen met een lijst met afkortingen en een overzicht met de opbouw van de financiële bijdragen per gemeente.

Programma's

Re-integratie

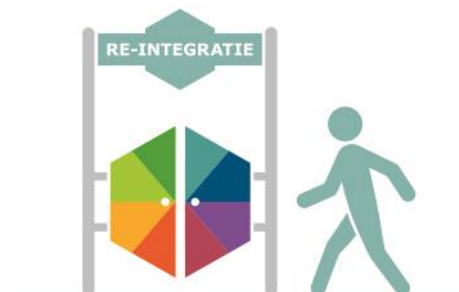
Het programma re-integratie omvat de re-integratie-inspanningen voor de werkzoekenden van WerkSaam in Westfriesland.

Inleiding

WerkSaam heeft als doel om iedereen die kán werken, te begeleiden naar werk. Wij ondersteunen onze cliënten en Wsw-medewerkers. Om hen aan werk te helpen, moeten wij aan twee kanten werk verrichten. Aan de ene kant de werkgever (banen) en aan de andere kant de cliënt/Wsw-medewerker (ontwikkelen en bemiddelen).

Door cliënten en Wsw-medewerkers te stimuleren om te werken naar vermogen, bevordert WerkSaam de uitstroom. Vanuit het WerkgeversServicepunt benaderen wij werkgevers om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een kans te geven. Werkgevers kunnen bij het WerkgeversServicepunt ook terecht voor informatie en advies.

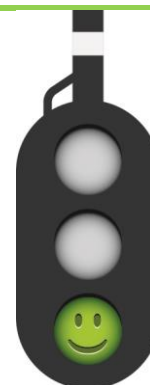
Wsw-medewerkers en Beschut Werkers werken binnen onze eigen leer-werkbedrijven of bij externe werkgevers.

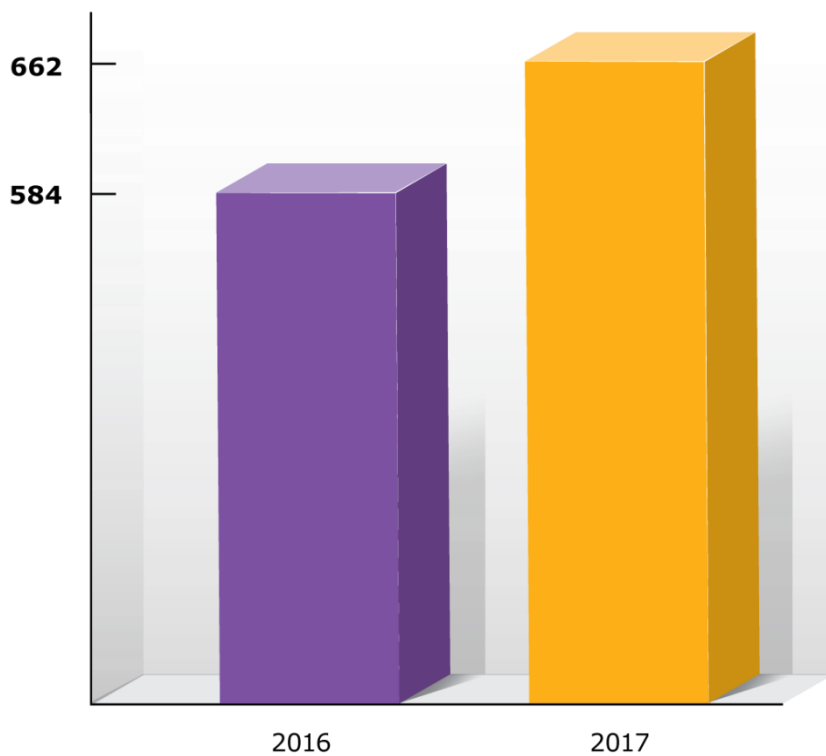

Wat hebben we bereikt?

640 plaatsingen op werk, waarvan 85 uit het doelgroepregister

Het doel is gehaald. WerkSaam heeft 662 mensen aan betaald werk geholpen. Een plaatsing betekent dat de cliënt een arbeidscontract heeft voor minimaal drie maanden. De meeste cliënten zijn uit de uitkering. Voor cliënten die parttime gaan werken, blijft een aanvullende uitkering meestal nodig.

Het doel om 85 kandidaten uit het doelgroepregister te plaatsen, is ook gehaald. In het landelijk doelgroepregister staan personen die zonder loonkostensubsidie geen betaald werk krijgen. WerkSaam heeft het doel behaald: namelijk door voor 168 cliënten loonkostensubsidie in te zetten en 29 Wsw-medewerkers bij een extern bedrijf te plaatsen.

WerkSaam merkt dat de problematiek rondom onze cliënten toeneemt en moeilijker wordt. Het realiseren van een plaatsing vergt per kandidaat meer tijd en inzet.

WerkSaam werkt samen met het UWV in het Werkgevers-Servicepunt Noord-Holland Noord (WSP). Het WSP biedt werkgevers één contactpersoon voor werkzoekenden met een uitkering van UWV of WerkSaam.

In 2017 versterkte WerkSaam de samenwerking met UWV in het WSP. Wij zetten gezamenlijk ons personeel in en hebben gezamenlijke doelen. De werkgeversbenadering voerden wij in 2017 gezamenlijk uit. Het WSP bood informatie en advies aan werkgevers rondom personeel en subsidies.

WerkSaam heeft diverse arrangementen met werkgevers georganiseerd. Voorbeelden: leer-werktrajecten met een grote kinderopvangorganisatie en een opleidingsinstituut in de bouw. Door deze arrangementen kregen cliënten een opleiding en daarna een betaalde baan.

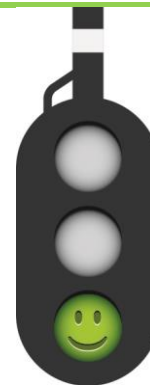
Een groot succes was de 'Kom binnen bij bedrijvendag' en de 'Pak je kansen dag' op 13 oktober 2017. 51 werkgevers uit Westfriesland openden hun deuren en kregen 657 bezoekers. Ruim 100 cliënten hebben workshops gevolgd. Deze dag zorgde ervoor dat 41 cliënten werk vonden.

Realisatie 31 plaatsingen van mensen die niet het wettelijk minimum loon kunnen verdienen

Dit doel is ruimschoots behaald. In 2016 had WerkSaam 27 plaatsingen met loonkostensubsidie. In 2017 waren dat er 168. Het gaat om personen die zonder loonkostensubsidie niet bij een werkgever kunnen werken.

De meeste loonkostensubsidies betaalde WerkSaam voor kwetsbare jongeren die vanuit het Jongerenloket (WerkSaam, UWV, RMC, scholen) bemiddeld zijn naar werk.

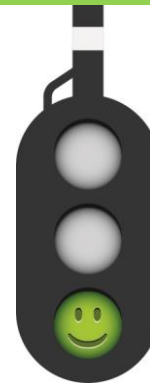
Vanuit het MVO platform organiseerde WerkSaam vier netwerkbijeenkomsten voor werkgevers. Waarvan één bijeenkomst voor overheidswerkgevers. Overheidswerkgevers lopen nog achter bij de realisatie van de banenafpraak. De banenafpraak is een landelijke afspraak met werkgevers. Het doel ervan is meer banen voor mensen met een arbeidshandicap. Werkgevers in de marktsector doen het goed, maar werkgevers in de sector overheid (zoals gemeenten) nemen nog te weinig mensen in dienst.

Realiseren 21 fte beschut werk-plekken

Het aantal te realiseren fte's beschut werk is in de najaarsnota bijgesteld van gemiddeld 42 fte naar gemiddeld 21 fte. Het aantal aanvragen viel mee, hierdoor is er geen wachtlijst. Momenteel zijn er 26 personen geplaatst op een beschutte werkplek. In totaal komt dit neer op 20,8 fte. Gemiddeld is er 12,7 fte geplaatst op een beschutte werk-plek. Cliënten die instromen op een beschutte werk-plek hebben veelzijdige problemen op lichamelijk en/of psychisch gebied. De doelgroep heeft daarom speciale aandacht als het gaat om begeleiding op werkplek. Bij elke aanvraag slagen we erin een passende werkplek te bieden. Zowel intern, als bij werkgevers.

95% van de cliënten beschikt over een re-integratieplan

In 2017 had 65% van de cliënten een re-integratieplan. Het doel is niet behaald. Een aantal cliënten is in een wachtbestand gezet om de caseload bij de coaches werkbaar te houden. Deze cliënten beschikken niet over een individueel re-integratieplan. Ze hebben wel een eigen contactpersoon bij WerkSaam en nemen deel aan groepsgewijze re-integratie-activiteiten.

95% van de cliënten is ingedeeld op de participatieladder en doelladder

In totaal is 97,5% van de cliënten ingedeeld op de participatieladder. Alle mensen die een uitkering aanvragen delen we in op de participatieladder.

In totaal is 91,5% ingedeeld op de doelladder.

WerkSaam gebruikt de participatieladder en de doelladder. De participatieladder geeft inzicht in de huidige activiteiten van de cliënt. Met de doelladder maakt WerkSaam een inschatting van de hoogst haalbare trede van de cliënt na begeleiding van een coach en de inzet van re-integratie-instrumenten. De doeltrede waarop de cliënt wordt ingeschat, bepaalt onder welke klantstroom hij valt: bemiddelbare cliënt, ontwikkelbare cliënt

of zorgcliënt. WerkSaam maakt geen nieuw beleid voor het hanteren van de participatieladder. Door de bewegingen van cliënten op de participatieladder te volgen, krijgen WerkSaam en gemeenten inzicht in de vorderingen van de cliënten. De definities van de treden zijn landelijk bepaald.

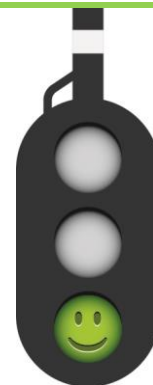
Handhaving

Beëindigingen ten onrechte verstrekte uitkeringen

WerkSaam richt zich actief op de preventieve aanpak van uitkeringsfraude. Daarmee voorkomen we dat de uitkeringen ten onrechte uitbetaald worden en/of beëindigd moeten worden in verband met de fraude. Wij zien preventie - door duidelijke voorlichting en door optimale dienstverlening - als onze belangrijkste handhavingstaak.

In 2017 controleerden we streng op rechtmatigheid. Onder andere door het voorkomen van instroom en het opsporen van fraude. Als dat nodig is gaan we op huisbezoek. Voorkomen van uitstroom is veel efficiënter dan het bestrijden van fraude in de uitkeringsperiode.

In 2017 zijn 1.364 uitkeringen beëindigd. 4,5% vanwege fraude.

Meer inzetten op de combinatie werken en leren om mensen klaar te stomen voor de arbeidsmarkt

WerkSaam realiseerde in totaal 91 trajecten arbeidsgroei (het doel van 80 trajecten is behaald) en 112 trajecten arbeidsfit (het doel van 50 trajecten is behaald). Hierbij is, in tegenstelling tot voorgaande jaren, geen rekening gehouden met een minimaal aantal uren dat iemand werkt. Het traject is maatwerk en is daarom afhankelijk van de situatie van de cliënt.

Het werkproces 'Re-integratieplan' hebben we in de loop van 2017 verbeterd. Het proces is hierdoor efficiënter en de cliënt heeft meer inspraak in het plan. De implementatie hiervan vindt plaats in 2018.

Daarnaast zijn we bezig met het opzetten van de WerkSaam Campus. Vanuit de Campus worden trajecten georganiseerd waarbij werken en leren samen komen. Dit kan zowel binnen de eigen leer-werkbedrijven als bij werkgevers. De Campus is in een project opgenomen, dat in de loop van 2018 wordt uitgevoerd.

In de begroting 2017 is aangegeven dat we de inzet van het instrument Flex tensie wilden vergroten. Er bleek in 2017 minder behoefte bij werkgevers om de inzet van dit instrument, waardoor dit minder is ingezet.

Wat heeft het gekost?

Bedragen in * € 1.000	2017				
	Begroting	Voorjaars- nota	Najaars- nota	Realisatie	Verschil
Re-integratie					
Ontvangen re-integratie gelden 90%	3.953	3.601	3.743	3.238	-505
Couleur locale	0	322	335	190	-145
Baten	3.953	3.923	4.078	3.428	-650
Trajectkosten extern	-977	-679	-921	-740	181
Couleur locale	-352	-322	-335	-190	145
Trajectkosten intern	-1.775	-1.864	-1.864	-1.864	0
Re-integratie kosten beschut werk	-127	-126	-63	-51	12
Dekking WSW kosten	-722	-932	-894	-583	312
Lasten	-3.953	-3.923	-4.078	-3.428	650
Totaal programma Re-integratie	0	0	0	0	0

Toelichting afwijkingen

Lasten

Trajectkosten extern

De besteding van deze middelen is taakstellend. Primair mogen we niet meer uitgeven dan begroot. Wij zijn dan ook voorzichtig geweest met het inzetten van deze middelen. Het resultaat is een lagere besteding dan begroot met als gevolg een klein overschot over 2017.

Couleur locale

Gemeenten hebben de mogelijkheid om 10% van hun re-integratiebudget naar eigen inzicht in te zetten. In 2017 ging het om diverse initiatieven van de Westfriese gemeenten, bijvoorbeeld extra inzet hoogopgeleide vluchtelingen, verbetering participatie laaggeletterden, wet taaleis, vergunninghouders, ZoWh@t-trajecten voor jongeren, etc. Ondanks alle inspanningen is het ons niet gelukt om alle couleur locale middelen in te zetten.

Dekking Wsw kosten

In de begroting is opgenomen dat er een tekort zou zijn op de uitgaven voor de Wsw. In 2017 is het aantal Wsw-medewerkers dat is uitgestroomd nagenoeg gelijk aan het begrote aantal. Verder zijn de kosten iets hoger uitgevallen dan begroot. Hierdoor was het tekort iets hoger ten opzichte van de begroting.

Baten

De middelen die niet zijn besteed, zijn teruggegaan naar de gemeenten.

Inkomen

Het programma inkomen bevat de inkomensvoorziening BUIG (wet Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten), de inkomensvoorziening Wsw en de activiteiten in het kader van de handhaving.

Inleiding

WerkSaam Westfriesland betaalt tijdig en correct de uitkeringen van cliënten. Het uitgangspunt is dat iedereen meedoet naar vermogen. Waar nodig vullen we de inkomens aan tot de voor hen maximale hoogte van de uitkering.

WerkSaam Westfriesland heeft de ambitie om de uitgaven voor uitkeringen terug te dringen.

In dit hoofdstuk leest u over de:

- Inkomensvoorziening BUIG (Wet Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten)
- Inkomensvoorziening Wsw (Wet sociale werkvoorziening) en Beschut Werk
- Handhaving

Wat hebben we bereikt?

WerkSaam heeft op 31 december 2017 3.233 uitkeringsgerechtigden. Ten opzichte van 2016 is er sprake van een daling van 3%.

Het is belangrijk om een goed beeld te hebben van het cliëntenbestand. Hoe eerder we trends en ontwikkelingen opmerken, hoe eerder we met gerichte acties kunnen bijsturen. WerkSaam heeft in 2017 gerichte acties georganiseerd om het beperken van de instroom en het vergroten van de uitstroom (zie programma re-integratie).

In 2017 stroomden 1.364 cliënten uit (1.266 cliënten Participatiewet, IOAW en IOAZ en 98 Bbz cliënten). Daarvan zijn er 544 cliënten uitgestroomd naar arbeid bij een werkgever. WerkSaam doet het op dit gebied beter dan de andere vergelijkbare organisaties. Andere redenen van uitstroom zijn bijvoorbeeld verhuizing naar een andere gemeente buiten Westfriesland en het bereiken van AOW-leeftijd.

In 2017 stroomden 1.274 cliënten in met een uitkering (1.180 cliënten Participatiewet, IOAW en IOAZ en 94 Bbz cliënten). Ten opzichte van 2016 daalde de instroom met 18%. De aantrekkende economie heeft bijgedragen aan dit resultaat.

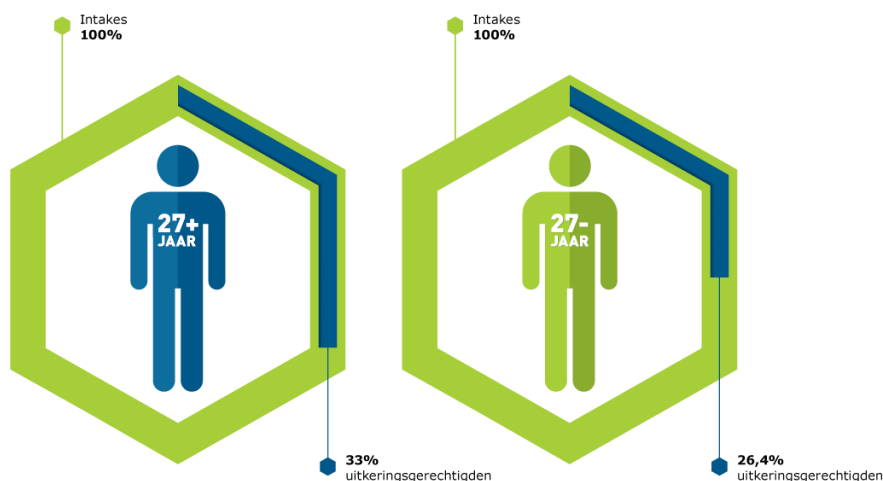
Beperken instroom

Realiseren van preventiequote van 20% voor uitkeringsgerechtigden vanaf 27 jaar

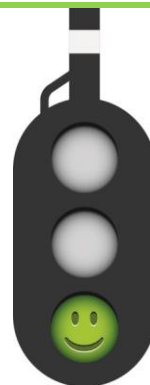
WerkSaam geeft uitgebreide voorlichting en controleert voorafgaand en tijdens de aanvraag of een cliënt recht heeft op een uitkering. Hierdoor vermindert WerkSaam de instroom. Dit noemen wij de preventiequote. De preventiequote van de aanvragen van uitkeringsgerechtigden vanaf 27 jaar is in 2017 33%. We behaalden het doel ruimschoots.

Realiseren van preventiequote van 30% voor uitkeringsgerechtigden jonger dan 27 jaar

WerkSaam begeleidt jongeren naar school of werk. De preventiequote van jongeren onder de 27 jaar kwam in 2017 op 26,4%. Het doel is niet behaald.

In 2017 ging het veel beter met de economie, met veel banen voor jongeren. Jongeren met een startkwalificatie* die voorheen naar het Jongerenloket kwamen, lukt het nu beter om zelf werk te vinden. De jongeren die wel komen, zijn vaak kwetsbaar. Zij hebben geen startkwalificatie én vaak meerdere problemen. Wij bemiddelen ze in de eerste vier weken – dit noemen we de zoektijd - naar werk, maar dit duurt vaak langer dan vier

weken. Hierdoor is er toch tijdelijk een uitkering nodig. Dit heeft effect op de preventiequote.

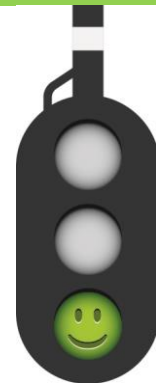
* Een startkwalificatie is een diploma havo, vwo, mbo-niveau 2 of hoger.

Stimuleren zelfstandig ondernemerschap

- **10% meer dan 2016 (25 cliënten in 2016)**
- **Interne en externe voorlichting**

Zelfstandig ondernemen biedt kansen om niet (langer) afhankelijk te zijn van een uitkering. WerkSaam ondersteunt startende ondernemers.

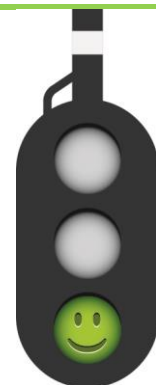
De kennis van Bbz (Besluit bijstandverlening zelfstandigen) is in huis. De Bbz-consulenten adviseren de coaches. Ook dragen zij de kennis over zodat de coaches cliënten beter kunnen adviseren over de mogelijke kansen als zelfstandige. In 2017 stroomden 32 uitkeringsgerechtigden uit als zelfstandige. Daarmee is het doel behaald.

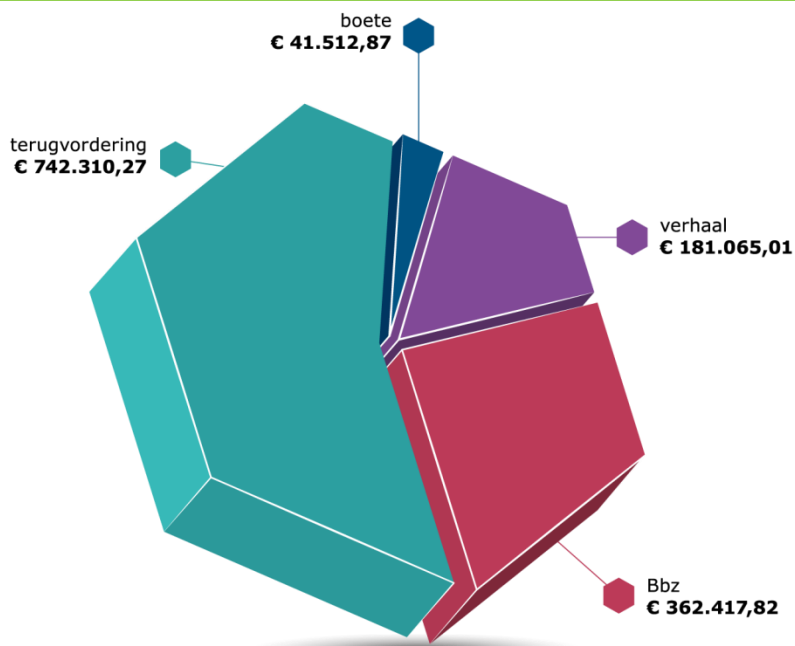

Regionaal de teveel verstrekte of ten onrechte verstrekte uitkeringen terugvorderen of verhalen

Als wij zien dat een uitkering ten onrechte of teveel verstrekt is, dan vordert WerkSaam altijd terug. Het uitgangspunt is dat de cliënt deze uitkering direct terugbetaalt. Lukt dit niet, dan treffen wij een betalingsregeling. De betalingsregeling gaat steeds uit van de financiële situatie van de cliënt. Vanaf 2017 werken we met 'signaalgestuurd werken'. Dit betekent dat wij signalen krijgen als de financiële situatie van de debiteur wijzigt.

WerkSaam heeft een zeer succesvolle incassoquote van 18,2%. De incassoquote van organisaties met een vergelijkbare grootteklasse is 14,2%. Ook het percentage vorderingen waarop wordt afgelost is in WerkSaam hoger dan organisaties met een vergelijkbare grootteklasse (respectievelijk 27,9% en 23,9%)

Een goed incassobeleid is belangrijk omdat dit van invloed is op het beschikbare BUIG-budget*. Wat WerkSaam binnen haalt op haar debiteuren komt direct ten goede van het beschikbare budget. WerkSaam heeft een zeer succesvolle incassoquote ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Incassoquote is het totaal aan geïnde bedragen ten opzichte van uitstaande vorderingen.

*BUIG: gebundelde uitkering om daarmee de uitkeringen in het kader van de Participatiewet te financieren.

Beperken uitkeringslasten met 2%

Ondanks de daling van het aantal cliënten stegen de uitkeringslasten met 3,4%. Dit komt door hogere instroom en lagere uitstroom in de eerste helft van 2017. Pas in de tweede helft van het jaar was de uitstroom hoger dan instroom.

Ook gaven wij meer uit aan loonkostensubsidie. Er zijn meer cliënten aan het werk gegaan met loonkostensubsidie dan oorspronkelijk was begroot. Een goed resultaat, want hierdoor hebben wij meer cliënten met een verminderde loonwaarde aan het werk kunnen helpen. Tenslotte was er ook nog de prijsstijging van de uitkering, die zorgde voor hogere uitgaven.

Wat heeft het gekost?

Bedragen in * € 1.000	2017				
	Begroting	Voorjaars- nota	Najaars- nota	Realisatie	Verschil
BUIG					
Rijksbijdrage BUIG	42.125	43.400	44.018	44.018	0
Eigen bijdrage BUIG	2.206	2.666	2.052	1.328	-724
Terugontvangsten	997	1.079	1.124	1.154	30
Baten	45.328	47.144	47.194	46.500	-694
AB uitkeringslasten	-41.837	-43.230	-43.396	-42.564	832
IOAW uitkeringslasten	-2.600	-2.535	-2.655	-2.633	22
IOAZ uitkeringslasten	-253	-231	-254	-252	2
Loonkostensubsidie	-176	-771	-504	-631	-127
BBZ starters	-215	-377	-385	-271	114
Kosten Beschut werk	-247	0	0	-149	-149
Lasten	-45.328	-47.144	-47.194	-46.500	694
Totaal	0	0	0	0	0
BBZ					
Ontvangen rijksbijdrage BBZ	845	364	364	360	-4
Ontvangen eigen bijdrage BBZ	118	5	5	-21	-26
Ontvangen terugontvangsten BBZ	441	910	910	394	-516
Baten	1.405	1.279	1.279	733	-546
BBZ levensonderhoud	-467	-318	-318	-157	161
BBZ Kapitaalverstrekking	-753	-753	-753	-416	337
BBZ onderzoekskosten	-185	-208	-208	-160	48
Lasten	-1.405	-1.279	-1.279	-733	546
Totaal	0	0	0	0	0
WSW					
Ontvangen rijksbijdrage WSW	14.480	14.480	14.489	14.489	0
Dekking WSW kosten uit re-integratiebudget	722	932	974	582	-392
Baten	15.202	15.412	15.463	15.071	-392
WSW personeelskosten	-15.202	-15.412	-15.463	-15.071	392
Lasten	-15.202	-15.412	-15.463	-15.071	392
Totaal	0	0	0	0	0
Totaal Programma Inkomen	0	0	0	0	0

Toelichting afwijkingen

BUIG

Lasten

Op het totaal van de BUIG zijn de lasten € 694.000 lager dan begroot. De grote afwijking op de onderliggende onderdelen wordt onderstaand toegelicht:

- Het aantal mensen dat in de tweede helft van 2017 een beroep deed op de bijstand is afgenomen, hetgeen een positief verschil laat zien ten opzichte van de begroting.
- Minder startende zelfstandigen hebben zich aangemeld voor een aanvraag ondersteuning levensonderhoud dan begroot
- In 2017 hebben wij meer mensen met een loonkostensubsidie geplaatst.

De rijksbijdrage BUIG is onvoldoende om de uitkeringslasten volledig uit te kunnen dekken. Dit is een landelijk beeld, 60% van de Nederlandse gemeenten maakt voor 2017 aanspraak op de vangnetregeling voor het bijstandsbudget. Het aantal gemeenten en het bedrag dat de gemeenten aanvragen stijgt aanzienlijk. Onderzoek toont aan dat de rijksbijdrage BUIG aantoonbaar te laag is. Vanuit diverse organisaties is een lobby opgestart om de rijksbijdrage te verhogen. Tot nu toe zonder resultaat.

Baten

Op het totaal van de BUIG zijn de baten € 694.000 lager dan begroot.

Het te kort op de BUIG bedraagt uiteindelijk geen € 2.052.000 maar € 1.328.000.

Doordat de terugontvangsten en de lasten positiever uitvallen, hoeven gemeenten minder bij te dragen dan begroot.

BBZ

Lasten

De lasten van de BBZ zijn lager dan begroot. Zelfstandigen hebben in 2017 minder een beroep hoeven doen op ondersteuning in levensonderhoud en kapitaalverstrekking.

Baten

Doordat de lasten lager zijn, wordt er ook minder bijdrage gevraagd van de gemeenten.

De terugontvangsten zijn lager dan begroot. De baten zijn per saldo lager.

De indicatieve normbaten en gerealiseerde baten Bbz per gemeente zijn als volgt:

Indicatieve normbaten 2017 Bbz		Gerealiseerd	
Gemeente	Bedrag	Bedrag	
Drechterland	€ 39.475	€ 13.439	
Enkhuizen	€ 31.458	€ 15.688	
Hoorn	€ 138.217	€ 111.752	
Koggenland	€ 8.593	€ 10.387	
Medemblik	€ 147.825	€ 61.222	
Opmeer	€ 10.052	€ 36.946	
Stede Broec	€ 30.928	€ 26.571	

De indicatieve normbaten zijn niet in alle gevallen behaald.

Wsw

Lasten

De lasten van de Wsw zijn iets lager dan begroot.

Baten

Het verschil tussen de rijksbijdrage Wsw en lasten is negatief. Dit verschil wordt uit het re-integratie budget gedekt.

Bedrijfsvoering

Inleiding

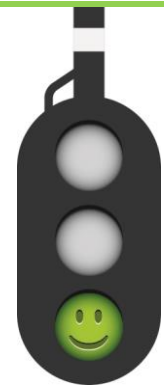
Het hoofdstuk bedrijfsvoering gaat over de kosten die samenhangen met de uitvoering van de programma's re-integratie en inkomen met inbegrip van de werkinfrastructuur die WerkSaam gebruikt voor de arbeidsontwikkeling van mensen. Ook de opbrengsten van de commerciële activiteiten staan in dit hoofdstuk vermeld.

Wat hebben we bereikt?

Realiseren van een minimale toegevoegde waarde commerciële activiteiten van € 6.128.160

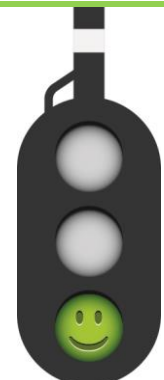
Dit doel is gehaald. Veel Wsw-medewerkers zijn aan het werk bij reguliere werkgevers. Dit geldt ook voor enkele medewerkers met een indicatie Beschut Werk. Ook was er in onze eigen leer-werkbedrijven voldoende werk voor Wsw-medewerkers. Voor cliënten met een bijstandsuitkering hebben wij voldoende ontwikkelmogelijkheden in onze leer-werkbedrijven. De Westfriese gemeenten leverden een grote bijdrage in de vorm van werkopdrachten.

Efficiëntere organisatie

Dit doel is gehaald. Processen zijn eenvoudiger gemaakt. Informatie wordt sneller verwerkt in het dossier van de cliëntdebiteur. Dat levert tijdwinst op en vermindert de kans op fouten.

Ook zijn wij op werkbezoek geweest bij vergelijkbare organisaties. Daar deden wij ideeën op voor nog meer verbeteringen in processen. Een voorbeeld is het eerder betalen van de uitkeringen vanaf 1 januari 2018. Wij betalen de uitkering nu op de laatste dag van de maand. Uitkeringsgerechtigden komen daardoor niet in de knel met het betalen van de vaste lasten. Dit leidt ook tot het sneller opleveren van managementinformatie.

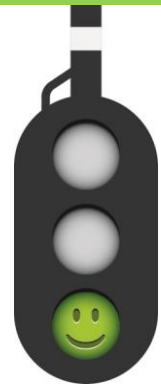

Verder verbeterden wij de rapportages voor het bestuur en de gemeenten door een betere afstemming.

Financiële ontwikkelingen voor wat betreft de besluitvorming sluiten aan bij regionale afspraken

De vernieuwingen van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn vanaf de begroting 2018 doorgevoerd.

Ziekteverzuim

- **10,6% Wsw-medewerkers**
- **4% personeel algemeen**

Dit doel is gedeeltelijk gehaald. Het ziekteverzuim onder Wsw-medewerkers in 2017 was 10,4%. Het ziekteverzuim onder het overige personeel daarentegen was 4,3%. Het voorkomen en het beperken van ziekteverzuim kreeg in 2017 veel aandacht. Met een belangrijke rol voor leidinggevenden. Bij verzuim of dreigend verzuim kwamen zij sneller in actie. Ook in de jaarlijkse gesprekscyclus was er meer aandacht voor het voorkomen van verzuim.

Hoewel het doel gedeeltelijk is behaald is het totale ziekteverzuim van WerkSaam in 2017 lager dan in 2016. Uit een rapportage van Cedris (brancheorganisatie) komt naar voren dat WerkSaam een lager ziekteverzuim heeft dan het gemiddelde van vergelijkbare organisaties.

Wat heeft het gekost?

Bedragen in * € 1.000	2017				
	Begroting	Voorjaars- nota	Najaars- nota	Realisatie	Verschil
Netto bijdrage gemeenten uitvoeringskosten	7.944	8.503	8.503	8.503	0
Toegevoegde waarde	6.128	5.968	6.071	6.127	56
Doorbelasting kosten re-integratie	1.774	1.864	1.864	1.864	0
Doorbelasting Interne Loonkosten Plus taken	113	258	258	242	-16
Baten	15.960	16.593	16.695	16.736	40
Personeelskosten	-12.408	-12.825	-12.873	-12.761	112
Inhuur derden	-186	-126	-151	-333	-182
Opleidingen	-232	-323	-333	-159	174
Overige bedrijfslasten	-2.795	-3.102	-3.138	-3.019	119
Afschrijvingen	-970	-878	-852	-799	53
Lasten	-16.591	-17.254	-17.347	-17.071	276
Totaal programma bedrijfsvoering	-631	-661	-652	-335	316

Toelichting afwijkingen

Lasten

Personeelslasten

Er is minder personeel ingezet via arbeidscontracten en meer extern ingehuurd. Dit zorgt voor een verschuiving tussen deze twee posten. Voor opleidingen is minder uitgegeven en hierdoor zijn de totale personeelskosten lager dan begroot.

Overige bedrijfslasten

Afschrijvingen

Een aantal geplande investeringen is in 2017 niet gerealiseerd. Dit heeft tot lagere afschrijvingslasten geleid.

Baten

De toegevoegde waarde is iets hoger dan begroot. Dit is te danken aan extra opdrachten bij Verpakken en Buitenruimteservice activiteiten.

Plus, extra en overige taken

In de Gemeenschappelijke regeling staat wat WerkSaam doet voor de gemeenten. Met als basistaken: re-integratie, inkomensverstrekking en de aanpak van laaggeletterdheid.

Dit programma gaat over de extra taken die WerkSaam op verzoek van en voor rekening van de regiogemeenten uitvoert. De Gemeenschappelijke regeling biedt gemeenten de mogelijkheid om deze taken te verstevigen of om WerkSaam extra of plustaken uit te laten voeren. Het gaat hierbij om opdrachten van individuele gemeenten.

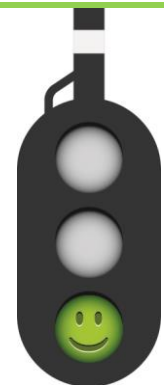

Wat hebben we bereikt?

De bijzondere bijstand voeren de gemeenten zelf uit. Toch vertrouwen de gemeenten uit praktische overwegingen twee onderdelen van de bijzondere bijstand aan WerkSaam toe.

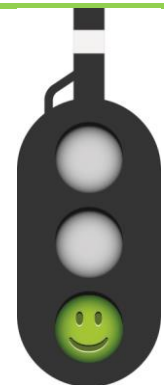
Juiste verstrekking aanvullende norm op de uitkering levensonderhoud voor jongeren voor alle Westfriese gemeenten

De bijstandsuitkering voor jongeren tot 21 jaar is laag. Soms is een aanvulling mogelijk. Het doel voor 2017 was het verstrekken van de juiste aanvulling voor jongeren uit alle gemeenten. Dit is gelukt.

Juiste verstrekking bijzondere bijstand in het kader van de Bbz

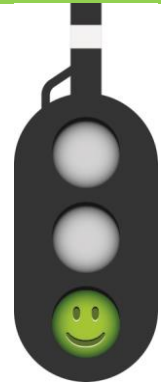
Als een ondernemer in de problemen komt, dan biedt de Bbz uitkomst. Met een tijdelijke aanvulling van het inkomen tot bijstandsniveau. Om problemen met de woonlasten en arbeidsongeschiktheidsverzekeringen te voorkomen, kan de gemeente bijzondere bijstand verstrekken. Dit doet WerkSaam. Het doel voor 2017 was het juist verstrekken van deze bijzondere bijstand. Dit is gelukt.

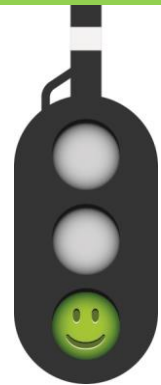
Uitvoeren debiteurenbeheer bijzondere bijstand

WerkSaam voert het debiteurenbeheer (in- en terugvordering) bijzondere bijstand voor de gemeenten uit, met uitzondering van Koggenland. De uitvoering verloopt goed, zoals is afgesproken met de gemeenten.

Deelname aan de gebiedsteams van de gemeente Hoorn

Ook in 2017 zetten medewerkers van WerkSaam zich in voor de drie gebiedsteams van Hoorn. De samenwerking verloopt naar tevredenheid.

Wat heeft het gekost?

Bedragen in * € 1.000	2017				
	Begroting	Voorjaars- nota	Najaars- nota	Realisatie	Verschil
Plus, extra en overige taken					
Incidentele Taak	0	415	415	353	-62
BB i.h.k.v. BBZ	40	40	40	11	-29
Verstrekking aanvullende norm jongeren	184	184	302	316	14
Inzet wijkteams gemeenten	113	113	113	97	-16
Ontvangsten BB	153	153	153	226	73
Baten	490	905	1.023	1.003	-20
Incidentele Taak	0	-415	-415	-353	62
BB i.h.k.v. BBZ	-40	-40	-40	-11	29
Verstrekking aanvullende norm jongeren	-184	-184	-302	-316	-14
Inzet wijkteams gemeenten	-113	-113	-113	-97	16
Ontvangsten BB	-153	-153	-153	-226	-73
Lasten	-490	-905	-1.023	-1.003	20
Totaal programma Plus, extra en overige taken	0	0	0	0	0

Toelichting afwijkingen

Incidentele Taak

Lasten

Dit betreft extra inzet Re-integratie trajecten Hoorn. Voor de doelgroep ZZP'ers zijn starters en ondernemerstrainingen gegeven door Startwijzer. Daarnaast zijn ook buddy trajecten gegeven door Startwijzer. Voor de doelgroep Jongeren zijn trajecten gestart via het project Zowh@t met als doel om deze groep te begeleiden naar opleiding of werk. Voor de doelgroep 45 plussers heeft WerkSaam begeleiding en trainingen gegeven. Daarnaast zijn omscholingskosten gemaakt om kansen op duurzame uitstroom op de arbeidsmarkt te vergroten.

De totaal gerealiseerde kosten zijn lager dan begroot. Dit komt mede doordat minder omscholingskosten zijn gerealiseerd.

Baten

De baten zijn gelijk aan de lasten omdat de lasten één op één worden verrekend met de gemeente Hoorn. Gemeente Hoorn heeft voor de Plus Taak extra inzet re-integratie een voorschot betaald van € 415 k. Omdat de lasten lager zijn is afgestemd met de gemeente Hoorn dat de overtollige middelen worden gebruikt voor het jaar 2018.

BB in het kader van BBZ

Lasten

De gerealiseerde lasten bijzondere bijstand in het kader van de BBZ zijn lager dan begroot. Dit komt doordat er minder aanvragen zijn ingediend dan verwacht.

Baten

Omdat de lasten één op één worden doorbelast aan de Westfrieze gemeenten zijn de baten gelijk aan de lasten.

Verstrekking aanvullende norm jongeren

Lasten

De gerealiseerde lasten zijn hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat meer aanvragen zijn binnen gekomen en toegekend dan begroot. De aanvragen hebben betrekking op de doelgroep alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV). Dit verklaart de overschrijding. De aanvullende norm is verstrekt door WerkSaam.

Baten

Omdat de lasten één op één worden doorbelast aan de Westfrieze gemeenten zijn de baten gelijk aan de lasten.

Deelname aan de gebiedsteams van de gemeente Hoorn

Lasten

Er is inzet aan uren geweest conform het door de gemeente Hoorn beschikbaar gestelde bedrag. Het gerealiseerde aantal uren was minder dan begroot. Maar in goed wederzijds overleg zijn de uren zeer efficiënt ingezet, waarbij de kennis van het domein werk en inkomen zijn meerwaarde in de gebiedsteams heeft bewezen.

Baten

Omdat de lasten één op één worden doorbelast aan de gemeente Hoorn zijn de baten gelijk aan de lasten.

Lasten debiteurenbeheer bijzondere bijstand

Omdat de baten één op één worden doorbelast aan de Westfrieze gemeenten zijn de lasten gelijk aan de baten.

Baten debiteurenbeheer bijzonder bijstand

De in- en terugvordering van de debiteurenbeheer bijzonder bijstand verloopt efficiënt. Hierdoor heeft WerkSaam meer kunnen terugvorderen en innen dan begroot.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

WerkSaam beschikt niet over algemene dekkingsmiddelen, om die reden is geen overzicht algemene dekkingsmiddelen opgenomen.

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Deze paragraaf beschrijft hoe wij financiële risico's kunnen opvangen op korte en lange termijn. Het gaat er om dat wij een buffer (= weerstandsvermogen) hebben, zodat wij onze meerjarenplannen zonder problemen kunnen uitvoeren. De omvang van de buffer is afhankelijk van de actuele risico's die wij lopen. De algemene reserve gebruiken wij als buffer.

De algemene reserve mag maximaal 2,5% van de lasten bedragen (2,5% van € 83.806.000 = € 2.095.150). De gemeenten in Noord-Holland Noord stelden dit percentage als richtlijn vast en de Westfriese gemeenten volgen deze richtlijn. WerkSaam heeft met de deelnemende gemeenten afgesproken dat een hoger weerstandvermogen mogelijk is als dit uit een risicoanalyse blijkt.

Naast de algemene reserve kennen we ook een aantal bestemmingsreserves. In deze reserves hebben wij geld opzij gezet voor een speciaal doel. In de tabel op pagina 61 wordt weergegeven wat de omvang is van onze reserves. Daarnaast is te zien wat er bij gekomen is en wat er af is gegaan

Weerstandsvermogen

Wij hebben op dit moment voldoende weerstandsvermogen om de bij ons bekende risico's op te vangen. Om te beoordelen of ons weerstandsvermogen voldoende is gebruiken wij de waarderingstabel van het Nederlandse Adviesbureau voor Risicomanagement. Hiermee berekenen wij de verhouding tussen de benodigde en beschikbare weerstandsvermogen.

Waardering	factor	Betekenis
A	$> 2,0$	Uitstekend
B	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	Matig
E	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F	$< 0,6$	Ruim onvoldoende

WerkSaam streeft naar een gezond weerstandsvermogen. Dit betekent dat op basis van de gehanteerde waarderingstabel minimaal sprake moet zijn van factor 1.

Het benodigde weerstandsvermogen wordt als volgt berekend:

Berekening t.b.v. het weerstandsvermogen				
Risico's	kans	impact	Benodigd weerstandsvermogen	Toelichting
Voorfinanciering kosten	0%	€ 12.000.000	nihil	Maximaal twee maanden van 6 mlj. per maand. Dit risico heeft zich niet voorgedaan.
Taakstelling re-integratie budget	15%	€ 3.428.000	€ 514.200	Complexiteit uitputting re-integratie budget. Daarnaast ontbreekt een verplichtingen administratie.
Commerciële activiteiten	15%	€ 1.900.000	€ 285.000	Risico op het wegvallen van grote klanten.
Commerciële activiteiten	5%	€ 2.000.000	€ 100.000	Risico op de overige klanten (niet zijnde de gemeenten).
Kosten bedrijfsvoering	3%	€ 17.071.000	€ 512.130	Gevolgen van het sociaal akkoord, hogere of lagere instroom waardoor aanpassing personeelsbestand. Dit bezien over een periode van vier jaar betreffende de bedrijfsvoering kosten.
Totaal:			€ 1.411.330	

Het beschikbare weerstandsvermogen eind 2017 ziet er als volgt uit:

Weerstandscapaciteit ultimo 2017 (bedragen x € 1.000)	
Stand algemene reserve	2.164
Nog te bestemmen resultaat 2017	34
Beschikbare weerstandscapaciteit excl. het nog te bestemmen resultaat	2.164
Benodigde weerstandcapaciteit	1.411
Ratio	1,53

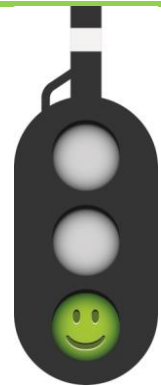
Uit deze tabel blijkt dat de verhouding tussen de benodigde en het beschikbare weerstandsvermogen 1,53 is. Dit is ruim voldoende.

Risico's WerkSaam

Hieronder evalueren wij de risico's die zijn opgenomen in de begroting 2017.

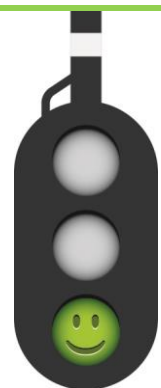
Voorfinanciering kosten (tijdige betaling van voorschotten aan WerkSaam door de deelnemende gemeenten)

Dit risico deed zich niet voor.

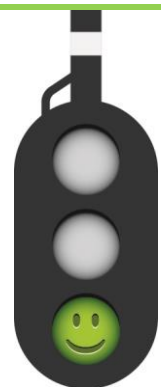
Taakstelling re-integratiebudget

Dit risico deed zich niet voor.

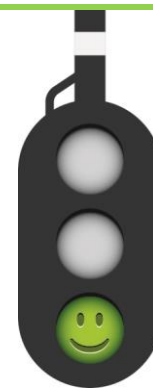
Commerciële activiteiten (minder omzet en minder winst uit commerciële activiteiten)

Dit risico deed zich niet voor.

Kosten bedrijfsvoering

Dit risico deed zich niet voor.

Aansprakelijkheid deelnemende gemeenten

De deelnemende gemeenten staan garant voor alle financiële verplichtingen van WerkSaam. Zij moeten zorgen voor voldoende financiële middelen. Dit staat in artikel 33 van de Gemeenschappelijke regeling.

Kengetallen BBV

Met de kengetallen geven we inzicht in de financiële positie van WerkSaam. Er zijn (nog) geen landelijke richtlijnen bepaald over de hoogte van de kengetallen. Een kengetal is een getalsverhouding die vergelijking tussen vergelijkbare organisaties eenvoudig maakt. De kengetallen lichten we eerst toe. Vervolgens presteren we de uitkomsten per kengetal voor de jaren 2016, begroot 2017 en realisatie 2017 in de volgende tabel. De kengetallen grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn voor WerkSaam niet van toepassing.

Kengetallen BBV	2016	2017
Netto schuldquote		
Zonder correctie doorgeleende gelden	-3%	-3%
Met correctie doorgeleende gelden	-3%	-3%
Solvabiliteitsratio	91%	71%
Structurele exploitatieruimte	9%	11%

1. Netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote geeft inzicht in de hoogte van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het is een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op het resultaat drukken. Omdat WerkSaam geen rentelasten of aflossingen heeft, geeft het veranderende percentage aan dat de totale vlottende passiva is verminderd ten opzichte van 2016.

2. De solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in hoeverre WerkSaam in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Dit is de verhouding tussen het eigen vermogen en het vreemd vermogen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe financieel gezonder de organisatie.

3. Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan welke structurele ruimte WerkSaam heeft om de eigen lasten te dragen. Dit percentage geeft aan of een stijging van de baten en/of een daling van de lasten nodig is.

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

In deze paragraaf informeren wij u over ons bedrijfspand, Dampden 26 in Hoorn. Dit bedrijfspand is het enige onroerend goed in eigendom van WerkSaam.

Ontwikkelingen

Wij hebben een 'meerjaren onderhoudsplan' (MJOP) voor het normale onderhoud. Daarin staat wat wanneer moet gebeuren om het pand in goede staat te houden. Daarnaast voeren wij jaarlijks controles uit, bijvoorbeeld een inspectie van het dak en het pand buitenom.

Voor grote onderhoudswerkzaamheden reserveren wij elk jaar een bedrag. Dit bedrag is in de begroting en in de jaarcijfers 2017 verwerkt.

In 2017 zijn wij gestart met de verbouwing van ons bedrijfsrestaurant. Wij willen deze ruimte niet alleen als restaurant gebruiken maar ook als werkomgeving. Verder was de verbouwing mede noodzakelijk in verband met de arbowetgeving.

Paragraaf financiering

Inleiding

Deze paragraaf laat het financiële reilen en zeilen van WerkSaam zien. Het gaat hier over financiële risico's. De financiële risico's voor WerkSaam zijn laag.

Beheersen financiële risico's

Hieronder leggen wij uit hoe wij met de financiële middelen en –risico's omgaan.

Wij beperken de financiële risico's door voorzichtig met de beschikbare financiële middelen om te gaan. Belangrijke normen voor de beheersing van de financiële risico's zijn de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

De kasgeldlimiet is het bedrag dat wij kunnen lenen op basis van de begrote lasten. Het gaat hier om leningen met een looptijd korter dan een jaar. Bij leningen met een looptijd langer dan een jaar kijken we naar de renterisiconorm.

De renterisiconorm is opgesteld met als doel de rentegevoeligheid van de leningen met een looptijd van een jaar of langer te beperken. Dit komt er op neer dat het renterisico in een bepaald jaar niet meer mag bedragen dan een wettelijk bepaald percentage van het begrotingstotaal.

Wij maken geen gebruik van externe financiering. Hierdoor lopen wij geen financieringsrisico's.

Financiering van de investeringsuitgaven

In 2017 zijn alle investeringen met eigen middelen gefinancierd.

Kasstromen

De bevoorschotting vanuit de gemeente voor diverse uitgaven vond tijdig plaats.

Incidenteel maken wij gebruik van het rekeningcourantkrediet. Bij de Bank Nederlandse Gemeenten mag WerkSaam € 5,8 miljoen als tijdelijk krediet gebruiken.

Overzicht EMU-saldo

EMU Saldo (x € 1.000)	
Onderdeel	Bedrag
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan en onttrekking uit reserves.	€ -195
Afschrijvingen ten laste van de exploitatie.	€ 799
Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie.	€ 183
Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd.	€ -901
Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en -overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4.	€ 0
Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord.	€ 36
Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen.	€ 0
Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post genoemde exploitaties lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht	nvt
Verwachte boekwinst op exploitatie bij verkoop aandelen.	€ 0
Berekend EMU-saldo	€ -79

Paragraaf verbonden partijen

Inleiding

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin WerkSaam een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Bijvoorbeeld door een plaats in het bestuur, stemrecht of door het verstrekken van budget. De verbonden partijen helpen WerkSaam om haar eigen doelen te realiseren.

WerkSaam kent twee verbonden partijen, WerkSaam Verloning B.V. en Westfriese Hoveniers B.V. Deze partijen stellen WerkSaam in staat om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt bij reguliere werkgevers te plaatsen.

WerkSaam Verloning B.V.

WerkSaam is volledig eigenaar van WerkSaam Verloning B.V. Deze partij biedt verloningsmogelijkheden aan.

Westfriese Hoveniers B.V.

WerkSaam is voor 50% eigenaar van Westfriese Hoveniers B.V. Deze partij biedt groenvoorzieningswerkzaamheden aan en onderhoudt bedrijfsgroen voor diverse organisaties, bedrijven en gemeenten.

Overzicht van Verbonden Partijen (bedragen x € 1.000)									
Naam (programma)	Plaats	Openbaar belang (doel)	Deelna me verplicht ?	Verande- ringen	VV 1-1- 2017	EV 1-1- 2017	VV 31-12- 2017	EV 31-12- 2017	Resul- taat 2017
WerkSaam Verloning B.V. (prog.3)	Hoorn	Verloning en re-integratie- bedrijf	Autono me keuze	Jaarcijfers 2016	628	159	673	189	30
Westfriese Hoveniers B.V. (prog.1)	Waarla nd	Plaatsen van mensen in de arbeidsmarkt.	Autono me keuze	Jaarcijfers 2016	170	198	177	207	30

De hieronder opgenomen bedragen zijn de laatst vastgestelde gegevens van de verbonden partijen.

VV= vreemd vermogen

EV= eigen vermogen

Paragraaf bedrijfsvoering

Inleiding

In dit hoofdstuk krijgt u een kijkje in de keuken van WerkSaam. Wij vertellen iets over onze huisvesting en ons personeel.

Huisvesting

In 2017 werkten wij vanuit één locatie, Dampten 26 in Hoorn. Maar ook op andere locaties hebben wij incidenteel diensten geleverd. Voorbeelden: WerkSaam Café in Stede Broec en de deelname in de wijkteams in Hoorn.

Personeel

Wij kennen gesubsidieerde en niet-gesubsidieerde medewerkers. Gesubsidieerde medewerkers zijn personen met een Wsw-indicatie of een indicatie Beschut Werk waarvoor WerkSaam subsidie ontvangt.

Vanaf 1 januari 2015 geeft het UWV geen nieuwe indicaties af voor de Wsw. Dit betekent dat het aantal Wsw'ers langzaam afneemt. Dit geldt ook voor WerkSaam. Het Rijk schatte deze afname op ongeveer 3-6% per jaar. In 2017 daalde het aantal fte's bij WerkSaam met ongeveer 4%.

In 2017 hebben wij 26 Beschut Werk-plekken gecreëerd. Het aantal Beschut Werk-plekken loopt achter ten opzichte van de doelstelling van het Rijk en WerkSaam. De doelstelling voor 2017 was om voor 42 Beschut Werk-plekken te creëren. In de najaarsnota is dit bijgesteld naar 21 werkplekken. De definitie voor een Beschut Werk-plek is een aangepaste werkplek voor een inwoner van Westfriesland met een indicatie beschut werk voor gemiddeld 31 uur per week.

Ondernemingsraad

De ondernemingsraad had bij de start van 2017 een bezetting van negen leden en was als volgt samengesteld:

Peter Smit (voorzitter)	Arbeidsbemiddeling
Harmen Mentink (secretaris)	Beleid en Juridische Zaken
Jan-Willem Elders (vicevoorzitter)	Planning & Control
Karel van Dijk	Digitalisering
Chantal de Gast	Planning & Control
Ted Ipenburg	Verpakken
Loes Clossen	Verpakken
Jaritha Terpstra	Human Resources
Minette Visser	Poort

In verband met het vertrek van meerdere ondernemingsraadleden is de samenstelling van de ondernemingsraad gedurende het jaar enkele malen gewijzigd, waarbij er bovendien in december voor werd gekozen om de negende zetel te verdelen tussen twee medewerkers. Op 31 december 2017 had de ondernemingsraad zodoende tien leden (acht volle zetels en een gedeelde zetel) en was de samenstelling als volgt:

Peter Smit (voorzitter)	Arbeidsbemiddeling
Harmen Mentink (secretaris)	Beleid en Juridische Zaken
Jan-Willem Elders (vicevoorzitter)	Planning & Control
Karel van Dijk	Digitalisering
Wilma van den Berg	Verpakken
Jaritha Terpstra	Human Resources
Minette Visser	Poort
Melissa Houtsnee	Planning & Control
Tim Biesma	Verpakken
Michael Strieper	Verpakken

De ondernemingsraad werd bijgestaan door ambtelijk secretaris Paulien Tichelaar.

De ondernemingsraad heeft positief geadviseerd ten aanzien van onderstaande aanvragen:

1. Directiestatuut en wijziging mandaatregeling

Hierbij is aangetekend dat een addendum vereist is waarin een duidelijke scheiding tussen GO en OR is geformuleerd

-
2. Positionering handhavers en sociaal rechercheurs
  3. Positionering Jongerenloket
  4. Pilot Arbeidsprof
  5. Twee-eurokluisjes

De ondernemingsraad heeft ingestemd met onderstaande verzoeken:

1. Camerabeleid, onder privacy-gerelateerde voorwaarden
2. Digitale ritregistratie, onder privacy-gerelateerde voorwaarden
3. Vertrouwenspersoon
4. Teamleider HR, onder voorwaarden
5. Vergoeding beeldschermbril
6. Richtlijn Bidden

De ondernemingsraad heeft niet ingestemd met onderstaand verzoek "Aangepaste regeling (privé)gebruik mobiele telefoon".

Hoor- en Adviescommissie en Geschillencommissie Bezwaarschriften

Deze onafhankelijke commissie behandelt de bezwaar- en geschilschriften van de medewerkers bij WerkSaam. De commissie brengt advies uit aan ons dagelijks bestuur.

De commissie bestaat uit:

- De heer mr. ing. F.A.J. Groenendijk (voorzitter en secretaris)
- De heer T. Druif
- Mevrouw M. van der Poel
- De heer mr. P.J.M. van der Linde

De Hoor- en Adviescommissie behandelde twee bezwaarschriften. Het ging hierbij om een waarschuwing opgelegd vanwege ongewenst gedrag. Aanleiding was het rapport van de vertrouwenspersoon. De commissie is van oordeel dat het rapport onvoldoende houvast bood voor het geven van een waarschuwing. De commissie heeft ons bestuur geadviseerd het besluit om een waarschuwing op te leggen, ongedaan te maken.

Het tweede bezwaarschrift ging over de functiebeschrijving en -waardering van een medewerkster. Op verzoek van de commissie vond een vergelijking plaats met een aantal normfuncties. Dit resulteerde in een indelingsadvies én een herziene salarisschaal, waardoor de medewerkster haar bezwaar introk.

De medewerkers hebben dit jaar geen gebruik gemaakt van de Geschillencommissie.

Vertrouwenspersonen

De medewerkers van WerkSaam kunnen ongewenst gedrag melden bij vertrouwenspersonen. De vertrouwenspersoon ondersteunt de melder en helpt bij het verminderen en beëindigen van het als ongewenst ervaren gedrag. Via interne communicatie (mails, prikborden, speakap) kunnen medewerkers de contact informatie van de vertrouwenspersonen vinden.

WerkSaam heeft vier vertrouwenspersonen. Deze vertrouwenspersonen zijn:

- Ton Druijf (extern)
- Greet Hoeksema (intern)
- Ingrid Miggelenbrink (extern)
- Bas van Velzen (intern)

Medewerkers benaderden de vertrouwenspersonen over de volgende onderwerpen:

- Pesten (5 meldingen)
- Gevoel niet gehoord/gezien te worden door leidinggevende (12 meldingen)
- Moeite met collega (13 meldingen)
- Hart luchten (16 meldingen)
- Zoeken van steun (1 melding)
- Privé problemen en het werk (1 melding)

Opvallend is dat bijna alle meldingen plaatsvonden bij de interne vertrouwenspersonen.

Eén maal per kwartaal voert de algemeen directeur een gesprek met de vertrouwenspersonen om te luisteren naar hun bevindingen. Er wordt geëvalueerd of het gaat om incidenten, dan wel structurele zaken. Tot nu toe is er geen sprake van structurelere zaken.

Cliëntenraad

De cliëntenraad geeft gevraagd of ongevraagd advies aan ons dagelijks bestuur over het beleid van WerkSaam.

De cliëntenraad bestaat uit:

- Henk Verreijen (onafhankelijk voorzitter)
- John Jones
- Janny Meijer
- Jürgen Potrafke (overleden 30 oktober 2017)
- Linda Reuvers (vicevoorzitter)
- Cindy Samson
- Frits Samuels
- Marjola Schoneveld (overleden 26 februari 2018)
- Bas Walraven
- Cor Schoens
- Zaihira Zerp
- Sylvia van de Klundert
- Geert Veldhuis

In 2017 bracht de cliëntenraad advies uit over:

- Beleidsregel Krediethypotheek
- Beleidsregel toeslag levensonderhoud 19-21 jarigen
- Voorstel Regeling voorkomen verdringing Westfriesland
- Standpunt project Klare Taal
- Beleidsregel Flexpensie
- Beschut werk
- Advies uitgangspunten/kaders Begroting 2019
- Concept Beleidsplan 2018-2021
- Beleidsregel vaststellen Vermogen
- Beleidsregel Wet taaleis
- Beleidsregel hulpmiddelen voor werk

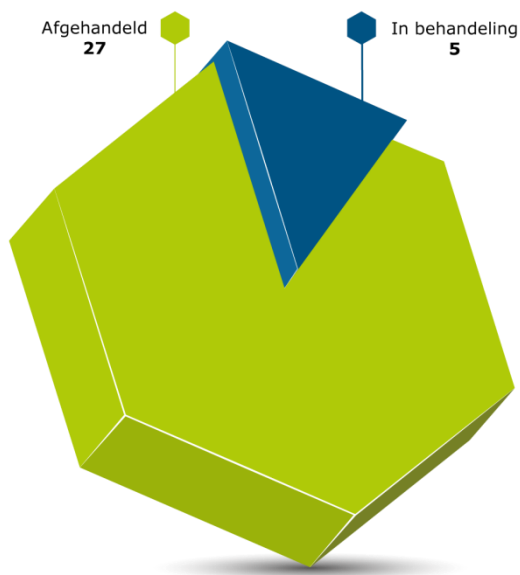
Klachten en incidenten

Klachten	t/m 1e kwartaal	t/m 2e kwartaal	t/m 3e kwartaal	t/m 4e kwartaal
Klachten betreffen voornamelijk bejegening	12	14	27	32
Afgehandeld	8	10	24	27
In behandeling	4	4	3	5
Waarvan termijn verlopen	1	2	2	2
Vervallen				11

In 2017 zijn 43 klachten ontvangen. Elf klachten zijn niet ontvankelijk verklaard. Dit betreffen klachten, die gericht zijn tegen een besluit waar tegen bezwaar/ beroepsmogelijkheid openstaat, klachten met betrekking tot beleid of over materie gaan waarvoor WerkSaam Westfriesland niet bevoegd is.

De overige klachten (32) betroffen voor een deel bejegening, voor een deel zijn het inhoudelijke klachten of beide.

De klager ontvangt binnen vijf dagen een ontvangstbevestiging met hierin opgenomen de termijn van de afhandeling van de klacht. De klachten worden voorgelegd aan de klachtenbehandelaar. Een klachtenbehandelaar is de leidinggevende van de betrokken afdeling. De meeste klachten worden binnen de termijn van zes weken afgehandeld.

SPECULAAS
MOPPEN

SPECULAAS
MOPPEN

SPECULAAS
MOPPEN

SPECULAAS
MOPPEN

Jaarrekening

Balans per 31 december 2017

Balans - Activa (Bedragen x € 1.000)		
	31-12-2017	31-12-2016
<u>Vaste activa</u>		
Materiële vaste activa		
<u>Investerings met een economisch nut</u>		
-Overige investeringen met een economisch nut	7.255	7.190
Financiële vaste activa		
<u>Kapitaalverstrekkingen aan:</u>		
-Deelnemingen	27	27
<u>Leningen aan:</u>		
-Overige verbonden partijen		
	27	27
<u>Totaal vaste activa</u>	7.282	7.217
<u>Vlottende activa</u>		
Voorraden:		
Grond en hulpstoffen:		
-Grond en hulpstoffen	-	-
Uitzettingen met rentetypische looptijd korter dan één jaar:		
-Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	5.765	7.564
Debiteuren bijstand	5.091	
-Vorderingen op openbare lichamen	608	255
-Overige vorderingen	2.835	2.121
	14.298	9.940
Liquide middelen:		
Kassaldi	1	-
Bank- en girosaldi	151	92
	152	92
Overlopende activa		
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	2.165	223
-		
<u>Totaal vlottende activa</u>	16.615	10.265
Totaal activa	23.896	17.482

Balans per 31 december 2017

Balans - Passiva (Bedragen x € 1.000)		
	31-12-2017	31-12-2016
<u>Vaste passiva</u>		
-		
Eigen vermogen		
-Algemene reserve	2.164	2.164
-Bestemmingsreserves	5.453	5.682
-Resultaat na bestemming	34	468
	7.651	8.314
Voorzieningen		
-Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	351	333
-Egalisatievoorzieningen	1.293	1.167
	1.644	1.500
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
Onderhandse lening van:		
-Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	-	-
	-	-
<u>Totaal vaste passiva</u>	9.295	9.814
<u>Vlottende passiva</u>		
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.		
-Overige schulden	14.585	7.650
Overlopende passiva		
-Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	-	-
-Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	16	18
	16	18
<u>Totaal vlottende passiva</u>	14.601	7.668
Totaal passiva	23.896	17.482

Overzicht van baten en lasten

Bedragen in * € 1.000	Primitieve begroting 2017	Voorjaarsnota 2017	Najaarsnota 2017	Realisatie 2017	Verschil : Realisatie - Najaarsnota
Re-integratie					
Baten	3.953	3.923	4.078	3.428	-649
Lasten	-3.953	-3.923	-4.078	-3.428	649
Saldo	0	0	0	0	0
Inkomen					
Baten	61.935	63.835	63.936	62.304	-1.632
Lasten	-61.935	-63.835	-63.936	-62.304	1.632
Saldo	0	0	0	0	0
Bedrijfsvoering					
Baten	15.960	16.593	16.695	16.736	40
Lasten	-16.591	-17.254	-17.347	-17.071	276
Saldo	-631	-661	-652	-335	316
Plus, extra en overige taken					
Baten	490	905	1.023	1.003	-20
Lasten	-490	-905	-1.023	-1.003	20
Saldo	0	0	0	0	0
Bedrijfsresultaat					
Baten	82.338	85.256	85.732	83.471	-2.261
Lasten	-82.969	-85.917	-86.384	-83.806	2.577
Saldo	-631	-661	-651	-335	316
Exploitatieresultaat					
Mutaties reserves	631	661	651	229	-422
Incidentele baten/lasten	0	0	0	140	140
Saldo	631	661	651	369	282
Saldo	0	0	0	34	34

Toelichting

Hieronder kunt u op hoofdlijnen het financieel beeld van het derde bestaansjaar van WerkSaam lezen.

Programma re-integratie

Het ingezette beleid en de activiteiten in 2017 leiden in dit programma tot een positief resultaat. Het saldo vloeit, conform de afspraken zoals vastgelegd in de Gemeenschappelijke regeling, terug naar de Westfriese gemeenten. Door toepassing van het solidariteitsprincipe profiteren alle gemeenten van dit batig saldo.

Programma inkomen

In 2017 heeft zich een aantal ontwikkelingen voorgedaan:

- Groei van het aantal uitkeringsgerechtigden in de eerste helft van het jaar, gevolgd door een daling in het laatste kwartaal. In 2017 was het gemiddelde aantal uitkeringen hoger ten opzichte van 2016, maar lager ten opzichte van de begroting. In 2017 zijn meer loonkosten subsidies verstrekt ten opzichte van 2016 en de begroting.
- Positieve bijstelling van het BUIG budget door het Rijk.

Dit beeld kan per individuele gemeente afwijken.

De lasten van de BBZ zijn lager dan begroot. Zelfstandigen hebben in 2017 minder een beroep hoeven doen op ondersteuning in levensonderhoud en kapitaalverstrekking. De terugontvangsten zijn lager dan begroot. Door de lagere lasten is per saldo een positief resultaat bij de Bbz gerealiseerd. Dit beeld kan per gemeente afwijken.

De kosten van de WSW waren in 2017 vrijwel gelijk aan de begroting. Dit geldt ook voor de aantallen. Het subsidieresultaat (het verschil tussen de personeelskosten minus de rijkssubsidie) bedroeg in 2017 € 582.000. Het tekort wordt vooralsnog opgevangen binnen het participatiebudget. De plannen van het Rijk om de Wsw-subsidie structureel te verlagen met ca. € 500 per fte per jaar begint een zeer grote druk op het participatiebudget leggen. Het risico dat er onvoldoende financiële ruimte over blijft voor re-integratie activiteiten is zeer actueel.

Er is binnen dit programma door de Westfriese gemeenten gekozen om voor de BUIG en Bbz het solidariteitsprincipe niet toe te passen. Het saldo van dit programma wordt per individuele gemeente afgerekend.

Programma bedrijfsvoering

De ontwikkeling van baten en lasten is in 2017 positief. Ondanks een zwaarder takenpakket en extra inspanningen, wordt een batig saldo binnen dit programma gerealiseerd.

Het positieve saldo is mede te verklaren door:

- Hogere toegevoegde waarde
- Lagere opleidingskosten
- Lagere overige bedrijfslasten
- Incidentele baten

Volgens de Gemeenschappelijke regeling zal het algemeen bestuur een beslissing over de bestemming van het batig saldo nemen. Net als bij het programma re-integratie wordt ook bij dit programma het solidariteitsprincipe toegepast bij de verdeling van het saldo.

Programma extra, plus en overige taken

In 2017 is een aantal activiteiten uitgevoerd. De activiteiten worden tegen integrale kostprijs uitgevoerd. Er is hier geen sprake van een resultaat.

Grondslagen voor waardering en resultaat bepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het betreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personele lasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. Gedurende het jaar worden wijzigingen in de begroting aangebracht. In 2017 zijn wijzigingen aangebracht op de primitieve begroting door de voorjaarsnota en de najaarsnota.

Materiële vaste activa

De waardering van de materiële vaste activa is gebaseerd op de historische kostprijs c.q. aanschafprijs verminderd met de afschrijvingen. Afschrijving vindt plaats op basis van een vast percentage van de historische kostprijs. De methode van afschrijven is lineair. De restwaarde wordt op nihil gesteld. Op grond wordt niet afgeschreven.

De afschrijvingspercentages bedragen (volgens verordening artikel 212):

	%	jaren
Gronden en terreinen	0	0
Voorzieningen aan terreinen	10	10
Bedrijfsgebouwen	2,5	40
Renovatie, restauratie en aankoop bedrijfsgebouw	5	20
Tijdelijke bedrijfsgebouwen	5	20
Technische installaties in bedrijfsgebouwen	6,67	15
Installaties (kantoormeubilair, telefooninstall., BMI)	10	10
Productiemachines: (personenauto's, aanhangers, lichte motorvoertuigen, kleine productiemachines, zware transportmiddelen.)	20	5
Automatiseringsapparatuur	25	4

Financiële vaste activa

Leningen u/g zijn opgenomen tegen de nominale waarde. Participaties in het aandelenkapitaal van de B.V. zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Indien nodig wordt voor dubieuze vorderingen een voorziening getroffen. De grondslag voor de voorziening dubieuze debiteuren is een dynamische bepaling met een statische toetsing.

In 2017 is conform de voorschriften ook de uitzetting bij de Schatkist hier ondergebracht en niet meer gepresenteerd onder de liquide middelen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Onder de liquide middelen zijn de kassaldi en de tegoeden op de bankrekeningen opgenomen exclusief de gelden die bij 's Rijks schatkist zijn gestald.

Voor zover de liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt dit toegelicht.

Voorzieningen

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbaar verlies.

De onderhoudsegalisatievoorziening stoelt op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan de kapitaalgoederen.

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De kortlopende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar en overlopende passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overzicht van baten en lasten

Bij WerkSaam Westfriesland is sprake van vier programma's.

Toelichting op de balans

Toelichting op de balans per 31 december 2017

(Bedragen x EUR 1.000,=)

Activa

Vaste activa

Materiële vaste activa

Investerings met een economisch nut

De investeringen met een economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

Boekwaarde per 31-12	2017	2016
Gronden en terreinen	1.224	1.238
Bedrijfsgebouwen	3.667	3.702
Vervoermiddelen	650	719
Mach. App. Install., machines, apparaten	327	205
Mach. App. Install., installaties	425	422
Overige MVA, inventaris	406	370
Overige MVA, automatisering	556	536
Boekwaarde per 31 december	7.255	7.190

Het onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut weer:

	Boekwaarde	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Afwaarde-ingen	Boekwaarde
Gronden en terreinen	1.237	-	-	13		1.224
Bedrijfsgebouwen	3.703	98	-	132		3.668
Vervoermiddelen	719	166	34	202		650
Mach. App. Install., machines, apparaten	204	195		73		326
Mach. App. Install., installaties	422	76		73		425
Overige MVA, inventaris	371	94		56		407
Overige MVA, automatisering	535	273	2	251		555
Totaal	7.190	901	36	799	0	7.255

Financiële vaste activa

Boekwaarde per 31-12	2017	2016
Kapitaalverstrekkingen aan:		
-deelnemingen	27	27
Totaal:	27	27

Uitzettingen korter dan één jaar

Stand per 31 december	2017	2016
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	5.765	7.564
Vorderingen op openbare lichamen	608	255
Debiteuren bijstand	5.091	
Overige vorderingen	2.835	2.121
Totaal:	14.298	9.940

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren	
Drempelbedrag	622

Kwartaalcijfers op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen				
Rabo	22.515	35.657	63.248	48.613
BNG	52.358	63.856	57.979	54.493
Totaal	74.873	99.513	121.227	103.106

Liquide middelen

Stand per 31 december	2017	2016
Kassaldi	1	-
Banksaldi	151	92
Totaal:	152	92

Overlopende activa

Stand per 31 december	2017	2016
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	2.165	233
Totaal:	2.165	233

Passiva

Eigen vermogen

Het verloop in 2017 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

(Bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 1-1-2017	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Toevoeging	Onttrekking	Vermindering i.v.m. afschr. op activa	Resultaat boekjaar	Boekwaarde 31-12-2017
Algemene reserves	2.164						2.164
Bestemmingsreserve ter vermindering bijdrage gemeentelijke	1.389			0			1.389
Bestemmingsreserve huisvesting	3.892				-149		3.743
Bestemmingsreserve verlofrisico	182			-20			162
Bestemmingsreserve sectorplan regio NHN	159						159
Bestemmingsres. MAX WW	60			-60			0
Gerealiseerd resultaat	468	-468				34	34
Totaal:	8.314	-468	0	-80	-149	34	7.651

Bestemmingsreserves ter vermindering van de gemeentelijke bijdrage

Het doel van deze reserve is de verlaging van de gemeentelijke bijdrage voor de bedrijfsvoering.

Bestemmingsreserve huisvesting en interieur nieuwbouw

Deze bestemmingsreserve is gevormd tijdens het realiseren van het gebouw op Dampden 26. Het beoogde doel is om de afschrijvingskosten jaarlijks te compenseren door een vrijval vanuit deze bestemmingsreserve.

Bestemmingsreserve verlofrisico

Deze bestemmingsreserve is gevormd voor het verlofrisico dat WerkSaam loopt met zijn Gedetacheerde medewerkers. Voorheen was hier een verplichting voor opgenomen. Omdat deze commerciële benadering niet goed past binnen de BBV is nu voor een bestemmingsreserve gekozen.

Onder verlofrisico wordt verstaan het door WerkSaam niet beïnvloedbare verlof van de gedetacheerde en niet het verlof van de ambtenaren die gedetacheerden begeleiden.

Deze reserve wordt met ingang van 2016 in 10 jaar afgebouwd.

Bestemmingreserve sectorplan regio NHN

Deze bestemmingsreserve is gevormd om:

- a. activiteiten gericht op Wsw'ers of de nieuwe doelgroep van de Participatiewet;
- b. activiteiten gericht op bevordering en ontwikkeling van expertise van de medewerkers van WerkSaam;
- c. activiteiten gericht op de transformatie/innovatie van de infrastructuur.

Bestemmingsreserve pilot Max WW

Met bestemmingsreserve is beoogd om een project te financieren ter vermindering van de instroom uit de WW. Dit project wordt in samenwerking met de UWV uitgevoerd.

Gerealiseerde resultaat

Het gerealiseerde resultaat van het verslagjaar bedraagt € 34.000.

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2017 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

(Bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 1-1-2017	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde 31-12- 2017
Onderhoudsegalisatievoorziening	1.167	126		0	1.293
Voorziening spaarverlof	333	57		39	351
Totaal voorzieningen voor verplichtingen verliezen en risico's	333	57	0	39	351
Totaal voorzieningen	1.500	183	0	39	1.644

Egalisatievoorzieningen

Hieronder is opgenomen een voorziening voor groot onderhoud ten behoeve van het bedrijfspand te Hoorn.

In 2016 is een nieuw beheersplan opgesteld door een externe en gespecialiseerde partij dat als basis dient voor de voorziening.

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

Deze voorziening wordt onder meer gevormd voor toekomstige verplichtingen die WerkSaam is aangegaan met een aantal personeelsleden. Personeelsleden kunnen met behoud van salaris een lange periode vrij nemen of eerder stoppen met werken door gebruik te maken van de opgespaarde

verlofdagen.

Vanaf 2010 is deze voorziening mogelijk geworden omdat de afspraken betreffende het gespaarde verlof-saldo in het personeelsdossier zijn vastgelegd.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

WerkSaam heeft geen vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Stand per 31 december	2017	2016
<u>Overige schulden</u>		
Af te dragen BTW	0	0
Loonheffing staf en WSW	989	806
Crediteuren	2.394	1.790
Rekening courant gemeenten dubieuze debiteuren	5.091	0
Loonheffingen uitkeringen	1.618	1.635
Betalingen uitkeringen	2.706	2.765
Overige	1.786	654
Totaal	14.585	7.650

Overlopende passiva

Stand per 31 december	2017	2016
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	0	0
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	16	18
Totaal	16	18

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen

Huurverplichtingen

Ultimo 2017 zijn er huurverplichtingen voor één pand:

Per 1 januari 2015 is een huurcontract afgesloten voor de kantoorruimte gelegen aan het Dampden 24 A / B te Hoorn. De overeenkomst is aangegaan voor de duur van vijf jaar met stilzwijgende verlenging van vijf jaar, waarbij een opzegtermijn geldt van 12 maanden.

De huur kan alleen opgezegd worden na vijf of tien jaar. Er is aanvullend een eenmalige "breakoptie" afgesproken na drie jaar met een opzegtermijn van zes maanden. Deze

optie is verlengd met een jaar. De huurverplichting is op jaarbasis € 120.000 en wordt voor het eerst per 1 januari 2016 geïndexeerd.

Vakantiegeld en -dagen

Per 31 december 2017 bedraagt het gemiddelde aantal opgebouwde vakantiedagen per fte 8 (2016: 8).

De verplichting wegens opgebouwde vakantierechten kan worden omgerekend naar een bedrag van € 810.914 (2016: € 828.724).

Het vakantiegeldrecht dat is opgebouwd in de periode juni tot en met december 2017, betreffende de Wsw, dat wordt uitbetaald in mei 2018, bedraagt € 534.543.

Overige

Kredietfaciliteit

De kredietfaciliteit bij de Bank Nederlandse Gemeenten bedroeg per ultimo boekjaar € 5.800.000.

Toelichting op de baten en lasten

Binnen de programma's zijn de baten en lasten toegelicht. Het saldo voor verrekening met de reserve bedraagt negatief € 195.000. Daar stond een aantal geplande onttrekkingen uit de reserves tegenover. De volgende bedragen zijn vrijgevallen in 2017:

Bestemmingsreserve vermindering bijdrage

Gebruik van deze reserve bleek in 2017 niet nodig.

Bestemmingsreserve verlofrisico € 20.000

Door de afbouw van de Wsw-gedetacheerden neemt de omvang van deze reserve af.

Bestemmingsreserve Huisvestingslasten € 149.000

Afschrijving vindt plaats ten laste van de exploitatie. Hier tegenover staat jaarlijks een onttrekking aan de bestemmingsreserve.

Bestemmingsreserve Max WW € 60.000

Deze bestemmingreserve is besteed ter financiering van pilot met de UWV om WW'ers al een half jaar voor het einde van hun WW-uitkering gezamenlijk intensief te begeleiden.

Incidentele baten en lasten

In 2017 is een aantal incidentele baten en lasten gerealiseerd. De belangrijkste baten betreffen boekwinsten op verkochte activa, dividenduitkering Groen/maat, en diverse meevallers uit 2016.

Analyse begrotingsrechtmatigheid

De in de programmarekening opgenomen afwijkingen ten opzichte van de begroting zijn getoetst op rechtmatigheid. In onderstaande tabel zijn de begrotingsoverschrijdingen weergegeven.

	Programma	
	Inkomen	Plustaken
Afwijking	Loonkosten subsidie	Verstrekking aanvullende norm jongeren
Overschrijding	-127.000	- 14.000
Passend in beleid	Ja	Ja
Direct gerelateerde inkomsten		
Passen in beleid, tijdige rapportage niet mogelijk		
Onrechtmatig		
Toelichting	De loonkosten subsidie is onderdeel van de BUIG en dus een open-einde regeling. Hierdoor zijn overschrijdingen op dit onderdeel niet onrechtmatig en passend binnen het beleid.	Gemeenten hebben in beleidsregels vastgelegd dat zij in een aantal situaties de normen van jongeren aanvult in de vorm van bijzondere bijstand. Dit is een open einde regeling.

Er zijn geen onrechtmatige overschrijdingen in 2017.

Specifieke WerkSaam onderwerpen

Gemeentelijke opdrachtverlening (bonus/malus regeling)

De rekening vermeldt een toegevoegde waarde die bestaat uit de omzet minus de directe kosten van de omzet uit commerciële activiteiten bij gemeenten en bedrijven. In 2017 bedraagt de opdrachtsom van gemeenten 3,7 miljoen (45% van de totale begrote omzet).

Het realiseren van opdrachten uit commerciële activiteiten:

- levert toegevoegde waarde op die de apparaatskosten voor een deel dekt;
- genereert werkzaamheden waarmee cliënten uit de doelgroep tijdelijke werkervaring kunnen opdoen;
- resulteert in Beschut Werk mogelijkheden voor cliënten die niet regulier plaatsbaar zijn;
- levert werkgelegenheid voor de Wsw-medewerkers.

De omvang van gemeentelijke opdrachten fluctueert. Minder opdrachtvolume resulteert in een lagere dekking voor apparaatskosten. Dat betekent uiteindelijk dat alle gemeenten via de verdeelsleutel een hogere bijdrage betalen. Om te voorkomen dat alle gemeenten het effect voelen van een lager opdrachtvolume van één gemeente, is onderling een minimale omzet afgesproken.

Op het moment dat een gemeente in een jaar onder het afgesproken minimum belandt, verrekent WerkSaam het nadelige verschil met die gemeente zonder dat de overige gemeenten daar financiële pijn van ondervinden.

Gemeentelijke opdrachtverlening				
(bedragen in €)				
	Normbedrag	Realisatie	Vershil	Bonus/Malus
Drechterland	340.112	346.093	5.981	1.122
Enkhuizen	323.544	413.061	89.516	16.795
Hoorn	1.265.285	1.085.774	-179.511	-44.878
Koggenland	393.951	404.384	10.434	1.958
Medemblik	766.566	751.315	-15.251	-3.813
Opmeer	198.737	267.092	68.355	12.825
Stede Broec	376.805	402.065	25.260	4.739
Totaal	3.665.000	3.669.784	4.784	11.251

De bonus malus regeling is in 2017 geëvalueerd. Dit heeft geleid tot een nieuwe regeling die in 2018 ingaat. Het algemeen bestuur ziet 2017 als een overgangsjaar. Als gevolg hiervan zijn afwijkende afspraken gemaakt over de berekening van de malus.

Verdeelsleutels

Voor de bijdrage in de kosten van de Westfrieze gemeenten hanteert WerkSaam de volgende verdeelsleutels:

Programma	Verdeelsleutel
Re-integratie	
Re-integratie activiteiten	Ingebracht participatiebudget uit de integratie-uitkering sociaal domein
Inkomen	
BUIG, Bbz	Werkelijke baten en lasten (geen verdeelsleutel)
Wsw	Wsw-budget uit de integratie-uitkering sociaal domein
Bedrijfsvoering	
Apparaatskosten	50% aantal cliënten WWB, 25% aantal inwoners en 25% uitvoeringskosten
Overige dekking uit bestemmingsreserves	50% aantal cliënten WWB, 25% aantal inwoners en 25% uitvoeringskosten
Plus, extra en overige taken	
Uitvoeringskosten	Doorbelasting werkelijke kosten

Overzicht verdeling apparaatskosten 2017 en 2016

Gemeen- te	Drechterland	Enkhuizen	Hoorn	Koggenland	Medemblik	Opmeer	Stede Broec	Totaal
Jaar								
2017	5,64%	10,04%	51,00%	6,10%	16,10%	3,50%	7,63%	100%
2016	5,66%	10,35%	50,92%	5,97%	16,30%	3,40%	7,40%	100%

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

WerkSaam beschikt niet over algemene dekkingsmiddelen, om die reden is geen overzicht algemene dekkingsmiddelen opgenomen

Incidentele baten en lasten

Programma	Omschrijving	geraamde baten (na wijziging)	werkelijke baten	geraamde lasten (na wijziging)	werkelijke lasten
Bedrijfsvoering	Facturen 2016		46.700		
Bedrijfsvoering	Dividend Groen/Maat 2016		19.300		
Bedrijfsvoering	Loonheffing 2016		17.000		
Bedrijfsvoering	Aanvullende premiekorting WerkSaam Verloning		17.800		
Bedrijfsvoering	Correctie rekening courant		63.700		
Bedrijfsvoering	Afrekening WSW voorgaande jaren		12.300		
Bedrijfsvoering	Vrijval diverse reserveringen		40.900		
Bedrijfsvoering	Facturen 2016				85.200
Bedrijfsvoering	Mutatie bestemmingreserve pilot Max WW		60.000		
Bedrijfsvoering	Mutatie bestemmingsreserve verlofrisico		20.000		
Bedrijfsvoering	Mutatie bestemmingsreserve huisvesting		149.000		

Wet normering bezoldiging topinkomens publieke en semipublieke sector (WNT)

WNT-verantwoording 2017 WerkSaam Westfriesland

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op WerkSaam Westfriesland van toepassing zijnde regelgeving: Het algemeen WNT-maximum.

Het bezoldigingsmaximum in 2017 voor WerkSaam Westfriesland is € 181.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de leden van [Raad van Toezicht / Raad van Commissarissen] bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband. Het bestuur van WerkSaam Westfriesland ontvangt geen vergoeding.

dagelijks bestuur		
Dhr. D. te Grotenhuis	Voorzitter (vanaf 14 september) daarvoor vicevoorzitter	Drechterland
Mevr. A.J. de Jong Dhr. B. Tap	Voorzitter (tot 14 september) Lid vanaf september	Hoorn
Mevr. C.M. van de Pol	Loco-penningmeester	Koggenland
Dhr. H.P.F. Nederpelt	Penningmeester	Medemblik
Dhr. R.A.H.P. Heijtink	Lid	Opmeer
Dhr. B. Nootebos	Loco-secretaris	Stede Broec
Dhr. D. Luyckx	Lid	Enkhuizen
algemeen bestuur (tezamen met het dagelijks bestuur)		
Dhr. G. Besseling	Lid	Drechterland
Dhr. J. Baas	Lid	Enkhuizen
Dhr. B.A. Tap Mw. N. Douw	Lid tot 14 september Vanaf september	Hoorn
Dhr. W.P.J. Bijman	Lid	Koggenland
Mw. A. van langen- Visbeek	Lid	Medemblik
Mw. E. Deutekom- Muntjewerff	Lid	Opmeer
Dhr. J. Munnik	Lid tot 20 december	Stede Broec

Bezoldiging topfunctionarissen

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2017 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2017 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

<i>bedragen x € 1</i>	M.J. Dölle
Functie(s)	Directeur
Duur dienstverband in 2017	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1
Gewezen topfunctionaris?	nee
Echte of fictieve dienstbetrekking?	Ja (echt)
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	123.536
Beloningen betaalbaar op termijn	13.914
<i>Subtotaal</i>	137.450
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	181.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-
Totaal bezoldiging	137.450
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	-
Gegevens 2016	
Duur dienstverband in 2016	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2016 (in fte)	1
Bezoldiging 2016	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	113.642
Beloningen betaalbaar op termijn	14.560
Totaal bezoldiging 2016	128.202

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2017 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2017 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Verantwoordingsinformatie Sisa

De Sisa-bijlage is opgesteld overeenkomstig de invulwijzer Sisa 2017, versie 12 januari 2018. De vorderingen zijn als netto baten verantwoord, met uitzondering van de vorderingen BBZ kapitaalverstrekking en levensonderhoud gevestigde zelfstandige. Het economisch eigendom van de cliëntdebiteuren ligt bij de deelnemende gemeenten. De vorderingen op cliëntdebiteuren zijn voor rekening en risico van de deelnemende gemeenten. Zij dragen ook het risico op inbaarheid van de vorderingen. Daartoe is een voorziening dubieuze debiteuren gevormd.

Overname beginstand

Gezien het doel van de SiSa-bijlage, de afstemming met de gemeenten (als gebruikers) en één van de accountants van de deelnemende gemeente, is ervoor gekozen om in de SiSa bijlage alleen de mutatie van de voorziening dubieuze debiteuren als baten respectievelijk lasten te verantwoorden.

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2017 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2018

SZW	G2B	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet deel openbaar lichaam 2017 Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (SiSa tussen medeoverheden) Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is uitgevoerd.	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ
			Deel openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW)	Deel openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW)	Deel openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Deel openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Deel openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	
			<i>Aard controle R Indicatornummer: G2B / 01</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2B / 02</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2B / 03</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2B / 04</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2B / 05</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2B / 06</i>
			1 060498 Gemeente Drechterland	€ 2.076.711	€ 84.774	€ 128.625	€ 0	€ 0
			2 060388 Gemeente Enkhuizen	€ 4.520.579	€ 122.578	€ 238.109	€ 1.945	€ 23.364
			3 060405 Gemeente Hoom	€ 23.025.848	€ 543.965	€ 1.171.015	€ 12.645	€ 120.660
			4 061598 Gemeente Koggenland	€ 2.661.503	€ 72.169	€ 87.052	€ 0	€ 14.690
			5 060420 Gemeente Medemblik	€ 6.786.228	€ 408.926	€ 684.920	€ 7.220	€ 46.902
			6 060432 Gemeente Opmeer	€ 1.396.267	€ 56.617	€ 53.049	€ 0	€ 0
			7 060532 Gemeente Stede Broec	€ 3.375.440	€ 78.340	€ 270.290	€ 997	€ 46.575
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G2B / 01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	
				Deel openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Deel openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	Deel openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	Deel openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2B / 07</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2B / 08</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2B / 09</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2B / 10</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2B / 11</i>	
			1 060498 Gemeente Drechterland	€ 0	€ 9.636	€ 0	€ 0	
			2 060388 Gemeente Enkhuizen	€ 0	€ 20.633	€ 50	€ 0	
			3 060405 Gemeente Hoom	€ 0	€ 191.554	€ 21.053	€ 0	
			4 061598 Gemeente Koggenland	€ 0	€ 5.178	€ 184	€ 0	
			5 060420 Gemeente Medemblik	€ 0	€ 35.670	€ 21.364	€ 0	
			6 060432 Gemeente Opmeer	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			7 060532 Gemeente Stede Broec	€ 527	€ 8.621	€ 0	€ 0	

			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G2B / 01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2B / 12</i>	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Deel openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicatornummer: G2B / 13</i>	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Deel openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicatornummer: G2B / 14</i>					
			1 060498 Gemeente Drechterland	€ 78.311	€ 0					
			2 060388 Gemeente Enkhuizen	€ 88.065	€ 0					
			3 060405 Gemeente Hoon	€ 257.840	€ 0					
			4 061598 Gemeente Koggenland	€ 58.712	€ 0					
			5 060420 Gemeente Medemblik	€ 152.231	€ 0					
			6 060432 Gemeente Opmeer	€ 54.194	€ 0					
			7 060532 Gemeente Stede Broec	€ 89.876	€ 0					
SZW	G3B	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_deel openbaar lichaam 2017	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3B / 01</i>	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3B / 02</i>	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3B / 03</i>	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3B / 04</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3B / 05</i>	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3B / 06</i>		
			1 060498 Gemeente Drechterland	€ 7.392	€ 1.682	€ 300	€ 13.439	€ 5.082		
			2 060388 Gemeente Enkhuizen	€ 17.137	€ 31.661	€ 6.000	€ 15.668	€ 9.489		
			3 060405 Gemeente Hoon	€ 78.417	€ 247.294	€ 10.330	€ 111.752	€ 74.727		
			4 061598 Gemeente Koggenland	€ 8.783	€ 24.048	€ 425	€ 10.387	€ 8.128		
			5 060420 Gemeente Medemblik	€ 41.100	€ 101.795	€ 8.106	€ 61.222	€ 50.169		
			6 060432 Gemeente Opmeer	€ 0	€ 533	€ 587	€ 36.946	€ 0		
			7 060532 Gemeente Stede Broec	€ 4.149	€ 8.600	€ 22.815	€ 26.571	€ 12.059		
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3B / 01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3B / 07</i>	Besteding (jaar T) Bob <i>Aard controle R Indicatornummer: G3B / 08</i>	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3B / 09</i>	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 <i>Aard controle R Indicatornummer: G3B / 10</i>				
			1 060498 Gemeente Drechterland	€ 0	€ 0	€ 0				
			2 060388 Gemeente Enkhuizen	€ 0	€ 0	€ 0				
			3 060405 Gemeente Hoon	€ 0	€ 0	€ 0				
			4 061598 Gemeente Koggenland	€ 0	€ 0	€ 0				
			5 060420 Gemeente Medemblik	€ 0	€ 0	€ 0				
			6 060432 Gemeente Opmeer	€ 0	€ 0	€ 0				
			7 060532 Gemeente Stede Broec	€ 0	€ 0	€ 0				

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke regeling WerkSaam Westfriesland

A. Verklaring over de in de jaarrapportage 2017 opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van de gemeenschappelijke regeling WerkSaam Westfriesland te Hoorn gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarrapportage opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de programmarekening over 2017 als van de activa en passiva van WerkSaam Westfriesland op 31 december 2017 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder interne verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het normenkader van WerkSaam Westfriesland van 14 december 2016.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2017;
- 2 de programmarekening over 2017; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
- 4 de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), en het Controleprotocol WNT 2017 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van WerkSaam Westfriesland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 860.000, waarbij de bij onze controle toegepaste

goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

B. Verklaring over de in de jaarrapportage 2017 opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarrapportage 2017 andere informatie, die bestaat uit:

- Voorwoord;
- Jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- Bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van *het dagelijks en algemeen bestuur* voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder interne verordeningen, zoals opgenomen in het normenkader van WerkSaam Westfriesland van 14 december 2016. In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Het dagelijks bestuur moet de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het dagelijks bestuur het voornemen heeft om de gemeenschappelijke regeling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is als kader stellend en controlerend orgaan op grond van de Wet Gemeenschappelijke regelingen verantwoordelijk voor het uitvoeren van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het Controleprotocol WNT 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde opbrengsten en

kosten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Utrecht, 19 april 2018
KPMG Accountants N.V.

J.L.C. van Sabben RA

Vaststelling algemeen bestuur

Voorstel tot vaststelling van de jaarrekening

Het algemeen bestuur wordt voorgesteld:

- a. Het jaarverslag 2017 conform het aangeboden concept vast te stellen.
- b. Het gerealiseerde resultaat conform het voorstel van het dagelijks bestuur vast te stellen. Dit voorstel wordt separaat aangeboden.

Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur d.d. 12 juli 2018.

De voorzitter,

de directeur

D. te Grotenhuis

M.J. Dölle

Bijlagen

Overzicht van investeringen

Bedrijf/Afdeling	Omschrijving		Bedrag (€)	Realisatie	Ruimte
Staf & Management totaal	Diverse ICT	AN/AV	311.000	228.503	82.497
	Diverse huisvesting en vervoer algemeen gebruik	AN/AV	434.000	187.308	246.692
Beleid en juridische zaken totaal	Diverse aanschaffingen	AN/AV	-	-	-
Facilitaire dienst totaal	Aanschaffingen/vervangen vervoersmiddelen en inventaris	AN/AV	246.200	199.150	47.050
BRS totaal	Vervangen vervoersmiddelen	AN/AV	114.000	97.262	16.738
Staf LW bedrijven totaal	Diverse aanschaffingen	AN/AV	-	-	-
Verpakken totaal	Magazijn verbeteringen en vervangen inventaris werkruimte	AN/AV	161.000	167.594	6.594-
Arbeidsbemiddeling totaal	Diverse werk- en transportmiddelen	AN/AV	13.000	21.444	8.444-
Totaal investeringen			1.279.200	901.261	377.939

Verloopoverzicht materiële vaste activa met economisch nut

(bedragen in € 1.000)

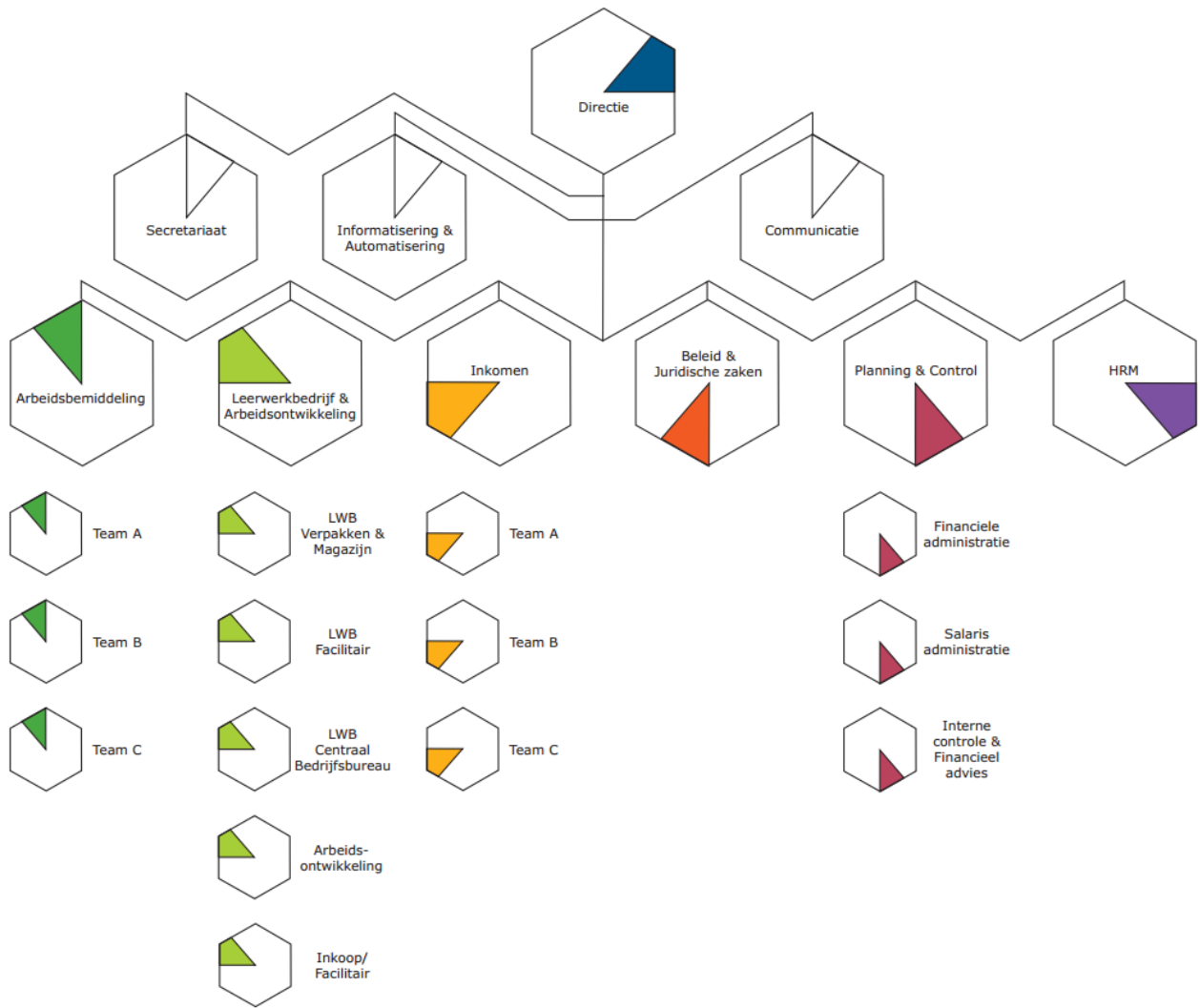
	Boekwaarde	Invester-ingen	Desinvest-eringen	Afschrijv-ingen	Afwaar-waarder-ingen	Boekwaar-de
Gronden en terreinen	1.237	-	-	13		1.224
Bedrijfsgebouwen	3.703	98	-	132		3.668
Vervoermiddelen	719	166	34	202		650
Mach. App. Install., machines, apparaten	204	195		73		326
Mach. App. Install., installaties	422	76		73		425
Overige MVA, inventaris	371	94		56		407
Overige MVA, automatisering	535	273	2	251		555
Totaal	7.190	901	36	799	0	7.255

Overzicht mutaties reserves per programma

Mutaties reserves per programma							
	Beginbalans	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Onttrekking	Aanvulling	Vermindering i.v.m. afschr op activa	Resultaat boekjaar	Eindbalans
Re-integratie							
n.v.t.							
Inkomen							
n.v.t.							
Bedrijfsvoering							
Alg. reserve	2.164						2.164
Best. reserve in mind. van bijdrage gemeenten	1.389						1.389
Best. reserve huisvesting	3892				-149		3.743
Best. reserve verlofrisico	182		-20				162
Bestemmingsreserve sectorplan regio NHN	159						159
Bestemmingsreserve Max WW	60		-60				0
Gerealiseerd resultaat	468	-468				34	34
Plustaken							
n.v.t.							-
Totaal	8.314	-468	-80	0	-149	34	7.651

Organigram

Lijst van Afkortingen

AP	Ambtelijk personeel
Arbo	Arbidsomstandigheden
AV/AN	Investeringen: Aanschaf Vervanging/Aanschaf Nieuw
AWBZ	Algemene wet bijzondere ziektekosten
AZC	Asielzoekerscentrum
BUIG	Wet Bundeling Uitkering Inkomensvoorzieningen Gemeenten
BBV	Besluit begroting en verantwoording
Bbz	Besluit Bijstand Zelfstandigen
B.V.	Besloten Vennootschap
BW	Begeleid Werken
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
DMS	Document Management System
Fte	Fulltime equivalent
GR	Gemeenschappelijke regeling
HR	Human Resource
HRM	Human Resource Management
IKB	Individueel Keuze Budget
IOAW	Inkomensvoorziening voor Oudere en Gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers
IOAZ	Wet inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen
KAM	Kwaliteit, Arbo en Milieu
KPI	Kritische Prestatie Indicator
MBU	Met Behoud van Uitkering
MT	Managementteam
RPA	Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid
Se	Standaard eenheden
SW	Sociale werkvoorziening
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TW	Toegevoegde waarde
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen
Wajong	Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten
WML	Wet minimumloon
WP	Werkpartner
WSP	WerkgeversServicePunt
Wsw	Wet sociale werkvoorziening
WVA	Wet vermindering afdracht loonbelasting en sociale premies

Overzicht per gemeente

Realisatie 2017	Drechterland	Enkhuizen	Hoorn	Koggenland	Medemblik	Opmeer	Stede Broec	Totaal
Ontvangen re-integratie gelden 90%	100	389	1.892	122	421	73	241	3.238
Ontvangen Couleur locale	13	-	121	-	47	9	-	190
Baten	113	389	2.013	122	468	82	241	3.428
Trajectkosten extern	-24	-95	-462	-30	-103	-18	-59	-791
Couleur locale	-13	-	-121	-	-47	-9	-	-190
Trajectkosten intern	-58	-224	-	-70	-243	-42	-139	-1.864
Dekking WSW Kosten	-18	-70	-341	-22	-76	-13	-43	-583
Lasten	-113	-389	-2.013	-122	-468	-82	-241	-3.428
Re-integratie	0	0	0	0	0	0	0	0
Rijksbijdrage BUIG	1.973	4.594	22.965	2.298	7.285	1.510	3.392	44.018
Eigen bijdrage BUIG	273	160	224	386	20	-76	342	1.328
Terugontvangsten	47	137	534	109	201	68	58	1.154
Baten	2.293	4.890	23.723	2.793	7.506	1.502	3.792	46.500
WWB uitkeringslasten	-2.076	-4.521	-21.983	-2.627	-6.588	-1.394	-3.375	-42.564
IOAW uitkeringslasten	-129	-238	-1.170	-88	-685	-53	-270	-2.633
IOAZ uitkeringslasten	0	-23	-120	-16	-46	-	-47	-252
Loonkostensubsidie	-61	-85	-212	-47	-116	-40	-70	-631
BBZ starters	-10	-21	-191	-5	-35	-	-9	-271
Kosten Beschut werk	-17	-3	-48	-10	-36	-15	-20	-149
Lasten	-2.293	-4.891	-23.724	-2.793	-7.506	-1.502	-3.791	-46.500
BUIG	0	-1	-1	0	0	0	1	0
Ontvangen rijksbijdrage BBZ	-14	-120	65	-2	256	185	-10	360
Ontvangen eigen bijdrage BBZ	14	153	187	32	-170	-222	-15	-21
Ontvangen terugontvangsten BBZ	14	26	149	11	108	38	49	394
Baten	14	58	400	41	193	1	25	732
BBZ Levensonderhoud	-7	-17	-80	-9	-41	0	-4	-157
BBZ Kapitaalverstrekking	-2	-32	-246	-24	-102	-1	-9	-416
BBZ onderzoekskosten	-5	-9	-75	-8	-50	-	-12	-160
Lasten	-14	-58	-400	-41	-193	-1	-25	-732
BBZ	0	0	0	0	0	0	0	0

Realisatie 2017	Drechterland	Enkhuizen	Hoorn	Koggenland	Medemblik	Opmeer	Stede broec	Totaal
Ontvangen rijksbijdrage WSW	1.260	1.781	5.671	851	2.473	408	2.044	14.488
Dekking WSW kosten uit re-integratiebudget	51	72	227	34	99	17	82	583
Baten	1.311	1.853	5.898	885	2.572	425	2.126	15.071
WSW personeelskosten	-	-	-	-	-	-	-	-
Lasten	-1.311	-1.853	-5.897	-886	-2.573	-425	-2.126	-15.071
WSW	0	0	0	0	0	0	0	0
Inkomen	0	-1	0	0	0	0	1	0
Baten	944	1.681	8.535	1.021	2.694	585	1.276	16.736
Lasten	-963	-1.714	-8.706	-1.042	-2.748	-597	-1.302	-17.071
Bedrijfsvoering	-19	-34	-171	-20	-54	-12	-26	-335
Baten PT Incidentele baten	-	-	353	-	-	-	-	353
Baten PT BB i.h.k.v. BBZ	-	-	2	-	8	-	-	10
Baten PT Verstrekking aanvullende norm jongeren	-	16	173	31	15	10	70	315
Baten PT Inzet in wijkteams gemeenten	-	-	97	-	-	-	-	97
Baten PT Ontvangsten BB	18	10	175	-	19	4	-	226
Baten	18	26	800	31	42	14	70	1001
Lasten PT Incidentele lasten	-	-	-353	-	-	-	-	-353
Lasten PT BB i.h.k.v. BBZ	-	0	-2	0	-8	0	0	-10
Lasten PT Verstrekking aanvullende norm jongeren	-	-16	-173	-31	-15	-10	-70	-315
Lasten PT Inzet in wijkteams gemeenten	-	-	-97	-	-	-	-	-97
Lasten PT Ontvangsten BB	-18	-10	-175	-	-19	-4	-	-226
Lasten	-18	-26	-800	-31	-42	-14	-70	-1001
Plus, extra en overige taken	0	0	0	0	0	0	0	0
Baten	4.693	8.897	41.370	4.894	13.476	2.608	7.530	83.468
Lasten	-4.712	-8.932	-41.541	-4.914	-13.529	-2.620	-7.555	-83.803
Exploitatieresultaat	21	37	188	22	59	13	28	368
Totaal	2	3	17	2	5	1	3	34

Clënten

Drechterland

	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Totaal
Beginstand	154	157	155	159	162	161	156	155	151	150	152	154	
Instroom	6	2	9	4	12	6	7	9	7	9	7	4	82
Uitstroom	3	4	5	1	13	11	8	13	8	7	5	6	84
Eindstand	157	155	159	162	161	156	155	151	150	152	154	152	-2

Regeling	Begin Jan	Eind jan	Eind feb	Eind mrt	Eind apr	Eind mei	Eind jun	Eind jul	Eind aug	Eind sep	Eind okt	Eind nov	Eind dec
BBZ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	2
IOAW	8	8	8	8	9	9	10	10	9	9	9	9	9
IOAZ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
WWB	146	149	147	151	153	152	146	145	142	141	142	143	141
Totaal	154	157	155	159	162	161	156	155	151	150	152	154	152

Enkhuizen

	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Totaal
Beginstand	353	359	358	362	363	361	352	347	348	346	348	350	
Instroom	17	9	11	12	13	4	8	11	12	11	12	7	127
Uitstroom	11	10	7	11	15	13	13	10	14	9	10	9	132
Eindstand	359	358	362	363	361	352	347	348	346	348	350	348	-5

Regeling	Begin Jan	Eind jan	Eind feb	Eind mrt	Eind apr	Eind mei	Eind jun	Eind jul	Eind aug	Eind sep	Eind okt	Eind nov	Eind dec
BBZ	4	5	5	5	4	3	3	3	3	3	3	3	3
IOAW	14	16	18	17	16	17	17	18	18	17	17	17	17
IOAZ	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1
WWB	333	336	333	338	341	339	330	324	325	324	326	328	327
Totaal	353	359	358	362	363	361	352	347	348	346	348	350	348

Hoorn

	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Totaal
Beginstand	1.715	1.727	1.742	1.736	1.739	1.755	1.754	1.734	1.716	1.714	1.683	1.680	
Instroom	53	57	49	39	68	51	45	41	67	39	44	37	590
Uitstroom	41	42	55	36	52	52	65	59	69	70	47	61	649
Eindstand	1.727	1.742	1.736	1.739	1.755	1.754	1.734	1.716	1.714	1.683	1.680	1.656	-59

Regeling	Begin Jan	Eind jan	Eind feb	Eind mrt	Eind apr	Eind mei	Eind jun	Eind jul	Eind aug	Eind sep	Eind okt	Eind nov	Eind dec
BBZ	13	13	16	16	17	15	13	13	14	16	15	13	15
IOAW	81	82	84	85	85	86	87	88	89	90	88	86	86
IOAZ	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3
WWB	1.619	1.630	1.640	1.633	1.635	1.651	1.651	1.630	1.610	1.605	1.577	1.578	1.552
Totaal	1.715	1.727	1.742	1.736	1.739	1.755	1.754	1.734	1.716	1.714	1.683	1.680	1.656

Koggenland

	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Totaal
Beginstand	186	184	186	195	193	191	186	186	188	191	192	186	
Instroom	11	10	12	4	8	3	12	5	5	4	4	7	85
Uitstroom	13	8	3	6	10	8	12	3	2	3	10	7	85
Eindstand	184	186	195	193	191	186	186	188	191	192	186	186	0

Regeling	Begin Jan	Eind jan	Eind feb	Eind mrt	Eind apr	Eind mei	Eind jun	Eind jul	Eind aug	Eind sep	Eind okt	Eind nov	Eind dec
BBZ	1	1	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	0
IOAW	6	6	6	6	6	6	6	7	7	7	7	7	7
IOAZ	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
WWB	179	177	178	187	184	183	178	177	179	182	183	177	178
Totaal	186	184	186	195	193	191	186	186	188	191	192	186	186

Medemblik

	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Totaal
Beginstand	523	530	536	544	537	539	535	536	539	534	515	520	
Instroom	24	20	21	11	19	15	19	21	18	9	19	25	221
Uitstroom	17	14	13	18	17	19	18	18	23	28	14	23	222
Eindstand	530	536	544	537	539	535	536	539	534	515	520	522	-1

Regeling	Begin Jan	Eind jan	Eind feb	Eind mrt	Eind apr	Eind mei	Eind jun	Eind jul	Eind aug	Eind sep	Eind okt	Eind nov	Eind dec
BBZ	9	9	9	10	8	9	5	4	4	4	4	5	3
IOAW	47	47	46	49	47	47	45	48	48	46	42	44	41
IOAZ	3	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3
WWB	464	470	477	481	478	480	482	481	484	481	466	468	475
Totaal	523	530	536	544	537	539	535	536	539	534	515	520	522

Opmeer

	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Totaal
Beginstand	110	113	111	110	113	111	115	112	113	109	106	101	
Instroom	8	3	4	3	2	5	2	4	2	2	4	7	46
Uitstroom	5	5	5	0	4	1	5	3	6	5	9	8	56
Eindstand	113	111	110	113	111	115	112	113	109	106	101	100	-10

Regeling	Begin Jan	Eind jan	Eind feb	Eind mrt	Eind apr	Eind mei	Eind jun	Eind jul	Eind aug	Eind sep	Eind okt	Eind nov	Eind dec
BBZ	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	0
IOAW	5	4	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1
IOAZ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
WWB	105	109	108	107	110	108	111	108	109	105	103	99	99
Totaal	110	113	111	110	113	111	115	112	113	109	106	101	100

Stede Broec

	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Totaal
Beginstand	282	289	290	295	290	294	291	291	292	291	285	277	
Instroom	15	15	14	4	11	10	11	7	12	13	7	4	123
Uitstroom	8	14	9	9	7	13	11	6	13	19	15	12	136
Eindstand	289	290	295	290	294	291	291	292	291	285	277	269	-13

Regeling	Begin Jan	Eind jan	Eind feb	Eind mrt	Eind apr	Eind mei	Eind jun	Eind jul	Eind aug	Eind sep	Eind okt	Eind nov	Eind dec
BBZ	1	2	2	2	2	2	3	3	4	2	2	1	1
IOAW	21	19	19	20	19	19	18	18	19	19	18	17	17
IOAZ	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2
WWB	258	265	266	270	266	270	267	267	267	268	263	257	249
Totaal	282	289	290	295	290	294	291	291	292	291	285	277	269

Verloopoverzicht cliënten-debiteuren

Gemeente	Beginsaldo 1-1-2017	Op- en afboekingen 2017	Terug- ontvangsten 2017	Omzetting om niet 2017	Eindsaldo 31-12-2017
Drechterland	480.685	104.622	77.066	18.775	489.466
Enkhuizen	712.716	247.384	171.752	23.760	764.588
Hoorn	5.510.026	1.093.112	842.546	184.880	5.575.712
Koggenland	698.719	43.886	119.571	11.316	611.718
Medemblik	1.746.336	559.128	326.113	58.347	1.921.004
Opmeer	259.314	68.960	109.916	-	218.358
Stede Broec	574.079	217.094	127.073	6.821	657.279
Totaal	9.981.875	2.334.186	1.774.037	303.899	10.238.125

Overzicht Wsw arbeidsplaatsen ultimo boekjaar

Het totaal aantal arbeidsplaatsen voor Wsw geïndiceerde inwoners en niet-inwoners, uitgedrukt in fte			
Betalende gemeente		31-12-2017	31-12-2016
498	Drechterland	45	47
388	Enkhuizen	60	68
405	Hoorn	210	213
1598	Koggenland	28	30
420	Medemblik	90	94
432	Opmeer	16	16
532	Stede Broec	77	78
Totaal		526	546